

## Zadarmo

Noviny o živote Bratislavy,  
jej mestských častí  
a všetkých Bratislavčanov  
vydáva NIVEL PLUS, s.r.o.  
Vychádzajú dvakrát v mesiaci  
v náklade 159 000 kusov.  
Registrované na KÚ Bratislava  
pod číslom 8/KÚB/248/13-8/98

# Bratislavské Noviny

## Redakcia:

Gorkého 6, Bratislava 811 01  
Telefón a fax 544 100 28  
Administrácia  
a príjem inzercie tamtiež.  
Vytlačil AVI line, s.r.o.  
Do poštových schránok  
bratislavských domácností  
roznáša Surema, s.r.o.

Štvrtok 19. novembra 1998

Pressburger Zeitung ~ Pozsonyi Újság

Ročník I. ~ Číslo 7

## Komunálne volby budú 18.-19. decembra

BRATISLAVA

Volby do orgánov miestnej samosprávy budú 18. a 19. decembra. Rozhodli o tom poslanci Národnej rady, ktorí neakceptovali návrh vlády, aby komunálne voľby boli v jeden deň - 19. novembra. Bratislavčania budú voliť primátora a poslancov mestského zastupiteľstva, starostu a poslancov miestneho zastupiteľstva svojej mestskej časti.

Mestské zastupiteľstvo mesta Bratislava bude mať 80 poslancov a voliči ich budú voliť v 18 volebných obvodoch - 16 z nich je totožných s mestskými časťami, Petržalka bola rozdelená na dva volebné obvody. Mestské časti budú v mestskom zastupiteľstve zastúpené podľa počtu obyvateľov, pričom na jeden poslancový mandát je potrebných 5642 obyvateľov. Výnimku tvorí šesť mestských častí, ktoré nemajú potrebný počet obyvateľov, no podľa zákona musia mať v mestskom parlamente minimálne jedného poslancu. Ide o Vajnory, Lamač, Devín, Záhorskú Bystricu, Jarovce, Rusovce a Čunovo. Najviac poslancov budú mať v zastupiteľstve Ružinov (12), Petržalka I (11), Petržalka II (10), Staré Mesto (8), Nové Mesto (7), Dúbravka (7). Karlova Ves bude v mestskom parlamente zastúpená piatimi, Rača štyrmi a Vrakuňa, Devínska Nová Ves a Podunajské Biskupice po troch poslancoch. (brn)

## Na primátora je 12 kandidátov

BRATISLAVA

V decembrových komunálnych voľbách chce na post primátora Bratislavy kandidovať až 12 kandidátov.

Jozef Moravčík (KDH, DU, DS, SDL, SDSS, SZS, SDK)

Jozef Dubníček (SES)

Árpád Duka-Zólyomi (SMK)

Július Binder (HZDS)

Stanislav Pánis (SNJ)

Ladislav Setnický (SOP, BOS)

Peter Rohal (Republikánska strana)

Alojz Hlina (SMD)

Erika Vincoureková (NEI)

Milan Mojš-Kováč (SEÚ)

Zoltán Adorjan (JSPS)

Peter Beňuška (nezávislý)

## Neprehliadnite!

Milí čitatelia, najbližšie vydanie Bratislavských novín vyjde až o tri týždne - 10. decembra.

V tomto decembrovom rozšírenom dvojčíse okrem aktuálnych správ z Bratislavy a jej mestských častí nájdete aj niektoré vianočné a novoročné tipy pre dobrú náladu, recepty a ďalšie prekvapenia.

Redakcia



Predpokladaná poloha Laurinskej brány bude v bratislavskej pešej zóne prezentovaná v priestore pred DPOH. Pôjde o unikátne svetelno-laserové dotvorenie zrekonštruovanej ulice. (Viac čítajte na 3. strane) VIZUALIZÁCIA - I. Rumler

## Na Laurinskej objavili stredovekú studňu

STARÉ MESTO

Mestskí pamiatkari pred pár dňami na Laurinskej ulici vedľa budovy DPOH objavili verejnú studňu z kamenného muriva, ktorú možno predbežne datovať do 15. storočia. Objav je súčasťou archeologického výskumu na tejto ulici, pri ktorom už predtým našli zvyšky mestskej opevnenia a Laurinskej brány. Záujem verejnosti o osud týchto nálezov potvrdzujú živé a spontánne reakcie okoloidúcich, pre ktorých museli archeológovia pripraviť improvizovanú nástenu s historickou mapkou a základnými informáciami o charaktere nálezu.

Pre rekonštrukciu dlažby Laurinskej ulice, ktorá je pred dokončením, znamenajú nálezy podobného charakteru a rozsahu nemalé problémy. Po dohode s predstaviteľmi samosprávy Starého Mesta sa však podarilo nájsť pozitívne riešenie. Starosta Andrej Ďurkovský sa k problému postavil zodpovedne a na nevyhnutné doskúmanie

a zdokumentovanie nálezov vytvoril patričný priestor a operatívne zabezpečil zmenu projektu, pretože prioritou sa stala otázka vhodnej prezentácie nálezov. Pôvodný zámer parkovania áut v tejto časti ulice musel ustúpiť novej koncepcii. Mestským pamiatkarom sa v spolupráci s architektonickým kolektívom Bogár Králik Urban podarilo presadiť myšlienku prítazlivého prezentovania významných nálezov v novej úprave ulice. Most cez priekopu, vstupná brána do barbakanu i samotná Laurinská brána budú v pôdoryse a priestore ulice vyjadrené prostredníctvom náznaku, symbolu a výrazovej skratky s použitím jednoduchých tvarov a klasických materiálov (kameň, drevo, kov). Priestorové prvky zaniknutého opevnenia okrem citácií v podobe fragmentov múrov a padacej mreže bude evokovať svetlo, situované do dlažby i do priestoru. Architektonicko-výtvarné vyjadrenie bude dopĺňať prítazlivá informácia situovaná priamo v danej lokalite.

Na zimu sa ulica zadláždi v súlade s upraveným projektom, pričom prezentácia nálezov sa realizuje na jar budúceho roku. Verím, že jej úspešnosť bude dostatočne dobrou inšpiráciou i silným argumentom na naplnenie niekdajších zámerov mestských pamiatkarov prezentovať aj Rybnú a Vydrickú bránu, ktorých lokalizáciu spresnili archeologické nálezy. Studňa, ktorá tiež prezimuje pod novou dlažbou, bude potrebné na jar otvoriť, archeologicky preskúmať, vyčistiť a nadmurovať nad úroveň chodníka. Osvetlená a doplnená kovanou mrežou bude druhou verejnou studňou (po studni na Primaciálnom námestí), ktorá sa dočkala svojho odhalenia. Ďalšie studne, ktorých polohu vieme spresniť na základe zachovaných dobových máp, trpezlivo čakajú na svoju príležitosť prehovoriť a stať sa opäť charakteristickou súčasťou atmosféry Starého Mesta.

Alex Tahy,

Mestský ústav ochrany pamiatok

## Estrádna hala PKO je už zrekonštruovaná

### Naš rozhovor

Od mája do polovice októbra Park kultúry a oddychu zrekonštruoval svoju Estrádnú halu. Po troch rokoch provizória tak z jednocelovej koncertnej haly vznikol polyfunkčný priestor s druhým najväčším javiskom v Bratislave. O rekonštrukcii Estrádnej haly a niektorých aktivitách PKO sme sa pohovorili s riaditeľkou PKO Jarmilou MIKUŠOVOU.

- Estrádnú halu sme už takmer tri roky nemohli využívať, pretože mala zničenú strechu, zatečenú elektroinštaláciu a nikto nemal záujem organizovať tu kultúrne a spoločenské podujatia. Preto sme sa rozhodli Estrádnú halu zmeniť zásadným spôsobom - vyrovnali sme zošikmenú podlahu, vybudovali samostatné technické zázemie, vymenili sme okná a uprostred sme umiestnili tanečný parket s rozmermi 15 x 25 metrov. Zrekonštruovali javiskové ťahy, točňu a orchestrisko. Po prvýkrát sme vynovenú halu predstavili Bratislavčanom v polovici októbra na Majstrovstvách Európy v športových tancoch.

Aké podujatia pripravujete v Estrádnej hale do konca roka?

- Už v sobotu 21. 11. to bude premiéra najnovšieho programu SEUK-u, deň nato

veľký estrádno-revuálny program pod názvom Mediálny bonbón za účasti popredných umelcov a politikov. Pripravujeme predvianočný koncert Paľa Hammela pri príležitosti jeho päťdesiatky, koncert mladej slovenskej hudobnej scény a od polovice decembra bude Estrádna hala patriť plesom. Na Luciu, teda 13. decembra pripravujeme veľký zábavný program Nogu a Skrúcaného pod pracovným názvom Apropo Bratislava, kde bude vstup zadarmo. Úspešne sa nám tak darí využívať polyfunkčnú charakter Estrádnej haly - od kultúrno-spoločenských podujatí, cez výstavy až po firemné recepcie.

Zhovárал sa Slavo Polanský

## Peter Šťastný vstúpil do Siene slávy

TORONTO/BRATISLAVA

Hokejová legenda Peter Šťastný bol začiatkom tohto týždňa (z pondelka na utorok) slávnostne uvedený do hokejovej Siene slávy - Hall of Fame. Stal sa tak štvrtým európskym, druhým slovenským a prvým bratislavským hokejistom, ktorému sa dostalo tejto cti. „Aktívna kariéra sa skončila, ale prítomnosťou v Siene slávy si človek uvedomí, že sa stal ďalším stavcom hokejovej chrbtice,“ povedal Peter Šťastný pri tejto príležitosti denníku SME.

Peter Šťastný sa narodil 18. septembra 1956 v Bratislave. S hokejom začínal v bratislavskej „Jame“ na Kvetnej ulici, neskôr hrával v drese Slovana Bratislava, Quebec Nordiques, New Jersey Devils, St. Louis Blues. Slovanu pomohol v sezóne 1978/79 k historickému titulu majstra ČSSR, v drese Československa bol dvojnásobným majstrom sveta. V NHL bol v sezóne 1980/81 najlepším nováčikom, v celkovom bodovaní v histórii NHL 22. hráčom v poradí, po W. Gretzkom bol 2. najlepším hráčom NHL 80. rokov. Dnes žije v americkom St. Louis, s manželkou Darinou majú štyri deti - Kristínu, Katarínu, Pavla a Jana. (red)

## Z ulíc by mali parkovacie kolíky zmiznúť

STARÉ MESTO

Vybudovaním podzemných garáží pod Hviezdoslavovým námestím a Námestím SNP pominú dôvody na prenájom pouličných parkovacích miest a ich kolíkovanie. Uvedol to starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovský, podľa ktorého vybudovanie podzemných parkovacích miest so sebou prinesie odstránenie „parkovacích kolíkov“. Po rozšírení možností parkovania v podzemí totiž nebude dôvod na to, aby boli solventnejším motoristom prenajímané parkovacie boxy na uliciach Starého Mesta.

„V budúcnosti by sme chceli takéto kolíkovanie parkovacích miest z centra odstrániť. Po vybudovaní podzemných garáží chceme naplno uplatniť filozofiu bezkolíkového parkovania. Cez deň, keď ulice Starého mesta opustia obyvatelia týchto ulíc, tu môžu parkovať návštevníci mesta ľudia pracujúci v centre,“ uviedol Andrej Ďurkovský. V súčasnosti je totiž takmer pravidlom, že zaplatené a vykolíkovanie parkovacie miesta sú často neobsadené a nikto ich nemôže využiť. To je podľa starostu Starého Mesta A. Ďurkovského jeden z problémov, ktorý chcú v tejto mestskej časti zmeniť a vyriešiť. (pol)

## Volkswagen chce postaviť novú lakovňu

DEVÍNSKA NOVÁ VES

Spoločnosť Volkswagen Bratislava má záujem postaviť v Devínskej Novej Vsi novú lakovňu karosérií. Cieľom stavby je rozšírenie výroby osobných áut v tomto podniku. Nová lakovňa podľa predstaviteľov VW Bratislava umožní ročne výrobu až 300 000 karosérií. Prvá etapa výstavby má byť skončená v roku 1999, druhá v roku 2010.

Mesto Bratislava v tejto súvislosti dáva tento projekt na verejnú diskusiu. Do predloženého zámeru výstavby lakovne karosérií môžu Bratislavčania nahliadnuť do 24. novembra 1998 na oddelení životného prostredia Magistrátu Bratislavy na Laurinskej ulici 5.

Z hľadiska ochrany životného prostredia boli vplyvy prevádzky na pôdu a podzemné vody vyhodnotené ako bezvýznamné. Negatívne vplyvy imisii prchavých uhlíkovodíkov, tuhých znečisťujúcich látok a hluku sa priamo dotknú zamestnancov VW a obyvateľov bytov vzdialených 2 km od areálu v smere prevládajúcich vetrov a prúdenia podzemných vôd juhovýchodne až južne od podniku. (brn)

## Znížený rating Bratislave

BRATISLAVA

V dôsledku zníženia úverového ratingu Slovenskej republiky bol v uplynulom období znížený aj rating mesta Bratislava vo vzťahu k obligáciám emitovaným v decembri 1995 prostredníctvom Nomura International. Oznamovala to ratingová spoločnosť Japan Credit Rating Agency s tým, že rating Bratislavy bol znížený o jeden stupeň z BBB na BBB-.

Ratingové hodnotenie Slovenska agentúrami Standard&Poor's a Moody's kleslo z BBB- na BB+. Z tohto hľadiska nie je zhoršenie ratingu Bratislavy dramatické, ani nie je vyvolané situáciou mesta. Následne po zhoršení ratingu Slovenska bol znížený aj rating niektorých slovenských subjektov na medzinárodnom finančnom a kapitálovom trhu. (brn)

## Nad Lúčkami sa začalo stavať

KARLOVA VES

V uplynulých dňoch položili na pomedzí Dlhých Dielov a Kútikov základný kameň prvého polyfunkčného obytného domu Nového bratislavského centra. V prvom polyfunkčnom dome, ktorý bude stáť na južnom svahu sídliska Dlhé Diely v blízkosti hlavnej mestskej cesty, bude 47 bytov, podzemné garáže, kompletná občianska vybavenosť a fitnesscentrum.

V krátkom čase by sa malo začať s výstavbou ďalších objektov v tejto lokalite nazývanej Nad Lúčkami, kde na ploche 70 m<sup>2</sup> majú vybudovať objekty s vyše 600 novými bytmi. Okrem toho má byť v Novom bratislavskom centre množstvo obchodov, služieb, butikov, obchodné galérie, reštaurácie, kaviarne, bary, kino, divadlo, športové centrum.

Výstavbu prvého objektu Nad Lúčkami zabezpečuje Stavebné družstvo Lúčky, hlavným garantom je spoločnosť TatraReal, a.s. Stavba má byť dokončená do 14 mesiacov, prví obyvatelia sa sem budú môcť nastáňovať už začiatkom roku 2000. (brn)

## Bratislavčania budú „vhadzovať“ štyri lístky

BRATISLAVA

V súvislosti s presunom komunálnych volieb z 13. a 14. novembra na 18. a 19. decembra došlo aj k niektorým zmenám v harmonograme príprav volieb do orgánov miestnej samosprávy. Kandidátne listiny mali byť podané najneskôr 13. novembra, prvé zasadnutie mestskej a miestnych volebných komisií malo byť najneskôr 18. novembra. Kandidáti na poslancov, starostov a primátora budú zaregistrovaní najneskôr 20. novembra, teda 28 dní pred voľbami.

Najneskôr 24. novembra (20 dní pred voľbami) musia byť zverejnené zoznamy zaregistrovaných kandidátov, najneskôr 28. novembra musí mesto a mestské časti informovať voličov o zápise do zoznamu voličov a o čase a mieste konania volieb. Volebná kampaň pre voľby do orgánov miestnej samosprávy sa oficiálne začne 15 dní pred voľbami, teda 3. decembra. Kampaň sa skončí 48 hodín pred voľbami, teda 16. decembra.

Podľa novely zákona o komunálnych voľbách sa opätovne zavádza viacman-

dátový volebný obvod. Tím sa zamedziť riziku, že by sa volič rozhodoval o kandidátoch na poslancov mestského a miestnych zastupiteľstiev, ktorých nebude poznať. Rovnako sa upustilo od možnosti hlasovania prostredníctvom voľby politických strán alebo koalícií, čím sa predišlo vzniku jednofarebných zastupiteľstiev. Zrušený bol tiež etnický volebný princíp, ktorý bol podľa rozhodnutia Ústavného súdu v rozpore s ústavou.

**AKO VOLIŤ**

Podľa zákona o komunálnych voľbách je spôsob voľby nových predstaviteľov samosprávy nasledovný:

Po prevzatí obálky a hlasovacieho lístka volič vstúpi do priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov. V tomto priestore volič vloží do obálky jeden hlasovací lístok pre voľby poslancov do MESTSKÉHO zastupiteľstva, jeden lístok pre voľby PRIMÁTORA mesta, jeden lístok pre voľby poslancov do MIESTNEHO zastupiteľstva mestskej časti a jeden lístok pre voľby STAROSTU mestskej časti. Na hlasovacom lístku pre voľby do mestského, resp. miestneho

zastupiteľstva zakrúžkovaním poradových čísiel volič označí kandidátov, za ktorých hlasuje. Najviac však môže zakrúžkovať taký počet kandidátov, aký má byť v príslušnom volebnom obvode zvolený. Na hlasovacom lístku pre voľbu primátora, resp. starostu označí zakrúžkovaním poradového čísla kandidáta, za ktorého hlasuje.

**VÝSLEDKY VOLIEB**

Za poslancov sú zvolení tí kandidáti, ktorí získali v príslušnom volebnom obvode najväčší počet hlasov. Ak vo volebnom obvode získajú dvaja alebo viacerí kandidáti tej istej politickej strany rovnaký počet platných hlasov, je zvolený kandidát v poradí uvedenom na kandidátnej listine príslušnej strany. Ak vo volebnom obvode získajú dvaja alebo viacerí kandidáti rôznych politických strán alebo nezávislí rovnaký počet platných hlasov, miestna volebná komisia z nich určí poslanca žrebom.

Za primátora, resp. starostu je zvolený kandidát, ktorý získal najväčší počet platných hlasov. Pri rovnosti hlasov sa vykonajú nové voľby. (brn)



Z iniciatívy majiteľa hotela Krym na Šafárikovom námestí boli na chodníku osadené tieto praktické stĺpiky. Chodci tak už nemusia obchádzať odparkované autá bezohľadných vodičov. Podobný prístup by sa uplatnil aj v iných častiach Bratislavy, najmä však v jej centre. FOTO - Vladimír Mišauer

## Z muničného skladu ukradli 21 pištolí

RAČA

Na Peknej ceste z objektu Posádkového muničného skladu odcudzili doteraz neznámí páchatelia 21 pištolí vzor 52, 270 nábojov, 3 zásobníky do pištole vzor 52, 2 d'alekohľady a jedno púzdro na pištoľ.

Policajti pri obhliadke miesta činu zistili, že páchatelia prestrihli drôtené oplotenie

objektu, vnikli do priestoru muničného skladu a následne z jedného stráženého objektu ukradli spomenutý vojenský materiál.

Vďaka nasadeniu služobného policajného psa bolo na trase pohybu páchatelov nájdených 80 nábojov a jeden d'alekohľad. Všetky odcudzené pištole okrem dvoch nemali vloženú hlavu. Ako infor-

movali predstavitelia Generálneho štábu Armády SR, pátranie po páchateloch a preverovanie okolností prípadu sú predmetom ďalšieho konania vojenskej polície v spolupráci s Policajným zborom. Za zmienku, že už pred mesiacom bol zistený neúspešný pokus o vniknutie do tohto muničného skladu. Nie je vylúčené, že oba prípady spolu súvisia. (his)

## Mesto by mohlo byť vyzdobené ako Paríž

S blížiacimi sa vianočnými sviatkami v uliciach nášho mesta zavládne vianočná atmosféra, na námestiach pribudnú vianočné stromy, začnú sa vianočné trhy, obchody budú preplnené vianočným tovarom. V uliciach Bratislavy sme sa chodcov tentoraz spýtali, ako vnímajú vianočnú výzdobu v centre mesta a vo svojom okolí.

**Michal P., čašník:** Verím, že výzdoba bude ešte krajšia ako minulý rok, najmä v centre mesta. Hlavné námestie a vianočné trhy sa už začínajú podobať na podobné akcie v iných hlavných mestách. Aj keď sú v porovnaní s pražskými či viedenskými malé, napriek tomu tam

### Čo hovorí ulica

vždy vládne príjemná atmosféra. Človek ani v mraze neodolá poháriku vareného vína, punču, či dobrej pečenej klobáske. **Darina K., učiteľka:** Dúfam, že nás radní páni niečím prekvapia. Výzdoba v centre mesta ešte ako tak ujde, v okrajových častiach mesta a na sídliskách je to už horšie. Zopár hviezdíčiek a anjelíkov na stĺpoch osvetlenia vianočnú atmosféru nespraví. V každej mestskej časti by mali byť podobné trhy ako v centre na Hlavnom námestí.

**Ignác Č., podnikateľ:** Nevieť aká

bude výzdoba, ale privítal by som, keby sa začala podobať vianočnej výzdobe v európskych veľkomestách. Ten, kto videl ako je vysvietená Champs-Élysées v Paríži môže len ticho závidieť. Keby sme mali aj u nás takto vysvietenu nejakú ulicu, dal by som pred zástupcami mesta klobúk dolu.

**Anna F., predavačka:** Aj my v obchode už robíme vianočnú výzdobu. Myslím si, že keď sa výklady vyzdobia vianočnými motívami, prispieva to ku skrášleniu nielen obchodu ale aj ulice. Ak je výklad nápadito upravený, ľudia sa pri ňom prístavia a možno si odnesú aj kúsok príjemnej vianočnej atmosféry. (lan)

## Na Račianskej otvoria nový McDonald's

NOVÉ MESTO

Po štyroch reštauráciách McDonald's pribudne onedlho v Bratislave ďalšia. Prvú prevádzku franchisingového typu v Bratislave postavili na Račianskej ulici v blízkosti benzínovej pumpy ARAL v smere na Svätý Jur a Pezinok. Nová reštaurácia typu McDrive bude menšia ako ostatné, jej kapacita bude 61 miest pri stoloch a ďalších 11 pri barovom pulte. Stavba, ktorá má zvonku nezameniteľný typický tvar však bude vynikať svojím interiérom. Ten bude ladený do modra a bude vyzdobený obrazmi starých bratislavských lodí, ktoré kedysi premávali po Dunaji. Zákazníci nájdu v ponuke všetky produkty McDonald's predávané na slovenskom trhu počnúc hamburgerom, končiac Big Mac Menu. Novú reštauráciu otvoria v polovici decembra. (mer)

## Dúbravčania sa už korčuľujú

DÚBRAVKA

Začiatkom novembra bola verejnosti sprístupnená tretia krytá ľadová plocha v Bratislave - na Harmincovej ulici v Dúbravke. Zimný štadión vybudovalo mesto prostredníctvom Správy telovýchovných a rekreačných zariadení (STaRZ). Náklady na jej výstavbu dosiahli výšku 55 miliónov korún. Na dokončenie zimného štadióna čakali Dúbravčania desať rokov. Funkciu verejného klziska už plnil v rokoch 1986-88 ako otvorená ľadová plocha. Zastrešenie bolo hotové už v roku 1989, ale vtedy sa práce na klzisku skončili. V roku 1996 rozhodlo mestské zastupiteľstvo, že hala bude dobudovaná. Tým mesto zachránilo objekt pred predajom na komerčné účely. Na ľade dnes trénujú mladí hokejisti a krasokorčuľári. (dub)

## Štátna polícia má nové vedenie

BRATISLAVA

Novým riaditeľom Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave sa stal Jaroslav Penc, doterajší riaditeľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava 1.

Ako v tejto súvislosti uviedol, čo najskôr chce urobiť analýzu výkonu služby z hľadiska personálneho, materiálneho zabezpečenia, ako aj systému riadenia a súčinnosti. S časťou problémov sa krajské riaditeľstvo dokáže vyrovnáť samo, pri ostatných je potrebná pomoc ministerstva vnútra. V súvislosti s personálnymi otázkami vyhlásil, že nijaké revolučné zmeny bez dôkladnej analýzy urobiť nemieni. (brn)

## Na Kuchajdu s udicou

NOVÉ MESTO

V sobotu 28. novembra sa na bratislavskej Kuchajde otvára voda a začína sa sezóna tzv. tichého čakania s udicou v ruke.

V prvej polovici novembra pracovníci Slovenského rybárskeho zväzu vypustili do jazera Kuchajda vyše desiatky kaprov, zubáčov, amurov bielych, štúk a lieňov. Podľa rybarov by mali v tejto správnej vode plávať všetky druhy rýb. (brn)

## Projekty Námestia SNP ľudí zaujali

STARÉ MESTO

V priestore pred súsoším na Námestí SNP sa od 16. do 18. novembra uskutočnila prezentácia deviatich návrhov na nové riešenie bratislavského Námestia SNP a Hurbanovho námestia. Na otvorení tejto zaujímavej akcie sa zúčastnil aj staromestský starosta Andrej Ďurkovský spolu s hlavným architektom Starého Mesta Andrejom Petrekom, autorom víťazného návrhu Jánom Bahnom a Ľubomírom Králikom z ateliéru Bogár Králik Urban, ktorý prezentáciu realizoval.

Vystavené projekty, ktoré sa zúčastnili na verejnej súťaži vypísanej mestskou časťou Staré Mesto, púťali pozornosť Bratislavčanov, o čom svedčia i desiatky zápisov, ktoré sa krátko po sprístupnení prezentácie objavili na papierových hárkoch, na ktoré môžu obyvatelia Bratislavy písať pripomienky k návrhom. Starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovský vyzval Bratislavčanov, aby sa nezdráhali vyjadriť svoj názor na prezentované riešenia, pretože len tak budú môcť byť zapracované do definitívnej podoby k čo najväčšej spokojnosti všetkých obyvateľov hlavného mesta. Prezentácia architektonických riešení sa z námestia presunie do Zichyho paláca, kde bude prístupná od 23. novembra do 19. decembra. (brn)

## Kúpele Grössling s otáznikom

BRATISLAVA

Osud Kúpeľov Grössling na Kúpeľnej ulici je stále nejasný. Ako nedávno informovali predstavitelia mesta, Správa telovýchovných a rekreačných zariadení Bratislavy (STaRZ) vypracovala štúdiu rekonštrukcie objektu a jeho využitia. Rekonštrukcia kúpeľov mala byť financovaná pomocou bezúročnej pôžičky od Komerčnej banky Praha, ktorá získala administratívne priestory časti budovy. K dohode však nedošlo, pretože po zmene vedenia ústredia v Prahe banka od písomného prísľubu odstúpila.

V súčasnosti mesto musí záväzne rozhodnúť o ďalšom osude objektu. Len vypracovanie projektovej dokumentácie a prípravné práce do vydania stavebného povolenia budú stáť 3 až 4 milióny korún. Kým nebude zrejme, z akých zdrojov sa bude financovať rekonštrukcia tejto plavárne s vyše storočnou históriou, v ďalších prácach sa zatiaľ nepokračuje. Najlacnejší variant rekonštrukcie sa odhaduje na 95 miliónov korún.

Oveľa lepšia je situácia s plavárňou na Pasienkoch, ktorú od januára bude prevádzkovať bratislavská STaRZ. To znamená, že plaváreň, ktorá je majetkom Slovenského združenia telesnej kultúry, prechádza od januára za symbolickú korunu do správy hlavného mesta.

Z mestskej pokladnice by na prevádzku plavárne malo ísť ročne minimálne 7 miliónov korún, investície do úspory energií by mali byť v priebehu dvoch-troch rokov okolo 9 miliónov. Ide o vybudovanie automatickej regulácie ohrevu bazénových vôd, inštalovanie úsporných zariadení splachovania a sprch, výmenu radiátorov, zdvojenie sklenených výplní okien a výmena strešnej krytiny. Fyzické prevzatie plavárne do správy mesta bude počas vianočných sviatkov. (brn)

## Bratislavu navštívil český prezident V. Havel

Bratislavu po dlhšom čase navštívila hlava štátu - český prezident Václav Havel sem pricestoval po viacerých rokoch, aby sa poklonil pamiatke A. Dubčeka, prešiel sa po Starom Meste, stretol sa so zástupcami mimovládnych organizácií a s predstaviteľmi novej slovenskej politickej reprezentácie.

V historickom centre Bratislave českého prezidenta sprevádzal starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovský. „Prezident Havel vysoko ocenil, ako úžasne sa bratislavské centrum v uplynulých rokoch zmenilo. Zdôraznil veľký význam toho, aby sa na pôvodné miesto prinavracali pôvodné reštaurácie a obchody, ktoré v minulosti mestu dávali jeho osobitý charakter. Hovorili sme však aj o tom, že v mnohých prípadoch trhový mechanizmus nedovolí niektorým kaviarňam prežiť a sú vytlačované lukratívnejšími prevádzkami. Tieto skúsenosti má Bratislava i Praha. Nám, žiaľ, nezostáva iné, ako sa s tým zmieriť, pretože nasilu to riešiť nemožno,“ povedal o stretnutí s prezidentom Ľubomírom starosta A. Ďurkovský.

Českého prezidenta sprevádzalo pri jeho návšteve Bratislavy množstvo obyvateľov

potleskom, skandovaním a prejavmi sympatií. „Vždy som sa cítil v Bratislave dobre a toto srdečné prijatie ma veľmi teší, ale aj zaväzuje,“ povedal pri prechádzke korzom V. Havel. Jeho návšteva bola vo viacerých smeroch výnimočná. Ako zdôraznil starosta, po dlhom čase to

bola návšteva významnej a medzinárodne uznávanej osobnosti v našom meste. „To len potvrdzuje dôležitosť Bratislavy ako hlavného mesta v celom stredo-európskom priestore,“ zdôraznil A. Ďurkovský. (pol)

FOTO - Vladimír Mišauer



## Laurinská bude vydláždená do 10. decembra

STARÉ MESTO

Podľa najnovších informácií, ktoré sa nám podarilo získať, dláždenie Laurinskej ulice bude ukončené do 10. decembra, aby v tento deň mohla byť verejnosti slávnostne odovzdaná ďalšia časť zrekonštruovanej pešej zóny. Oddialenie dokončenia dláždenia bolo spôsobené viacerými unikátnymi archeologickými nálezmi v priestore pred Divadlom P. O. Hviezdoslava. Ide o zvyšky Laurinskej brány a studne z 15. storočia. Oba nálezy pamiatkari preskúmali a

zdokumentovali. Podľa návrhu architektonického ateliéru Bogár Králik Urban budú nálezy prezentované nezvyčajnou atraktívnou formou priamo na ulici.

Pred vchodom do divadla, kde pôvodne stála brána, bude vo vzduchu umiestnená replika padacej mreže. Jej hroty smerujúce k zemi budú nasvietené bodovými svetlami umiestnenými v dlažbe. V mestskom znaku, ktorý bude súčasťou kovovej mreže, bude končiť laserový lúč. Ten bude spájať Laurinskú ulicu s Rybárskou bránou a Panskou ulicou a bude končiť až

pred Bibianou. V hornej časti Laurinskej ulice pri vyústení na Kamenné námestie budú dva rady bodových svetiel v dlažbe symbolizovať padací most, ktorý na tomto mieste kedysi stál. Celý projekt bude zrealizovaný na jar budúceho roku. Slávnostné odovzдание Laurinskej ulice s novou dlažbou a zeleňou organizuje 10. decembra o 16. hodine mestská časť Staré Mesto. Jej starosta Andrej Ďurkovský srdečne pozýva všetkých Bratislavčanov na túto slávnosť a pohár horúceho grogu. (stn)

## Mikuláš príde na Hviezdoslavovo námestie

STARÉ MESTO

V predvečer Mikuláša 5. decembra sa na Hviezdoslavovom námestí pred budovou Slovenského národného divadla rozžiari vianočný strom. Sviečky, tak ako po minulých rokoch, symbolicky rozsvieti Mikuláš, ktorý spolu s početným sprievodom príde na kočí ľahanom koňmi.

Mikulášsky program sa začne o pol piatej. Až do príchodu Mikuláša sa o dobrú náladu postarajú markízackí kakaovníci Martin a Igor a vystúpenia detských súborov. Mikuláš ani tento rok nezabudne obdarovať najmenších sladkosťami, ktoré spolu s výzdobou vianočného stro-

mu zabezpečila spoločnosť Pepsi-Cola. Tohtoročný vianočný strom bude nielen prívlastok stromu charity, pretože časť výtťažky z predaja v stánkoch, ktoré budú rozložené pod stromom, bude venovaná na Konto bariéry. Finančné prostriedky budú použité na nákup kompenzačných pomôcok pre postihnuté deti. V drevených stánkoch v tvare hviezdy, ktoré budú opäť umiestnené pod vianočným stromom, sa budú tento rok predávať drevené hračky, ručne vyrábané šperky, pohľadnice UNICEF, ale aj starostovský punč, ktorý budú uzimeným okoloidúcim podávať známe tváre kultúrneho a spoločenského života. V jednom zo stán-

kov by mal byť tiež pohyblivý betlehem. Za uvedenie do chodu bude treba prispieť tiež nejakou tou korunou. Jedno zo šiestich predajných miest bude vyhradené charitatívnym organizáciám. Mestská časť Staré Mesto tento rok pripravila pre Bratislavčanov ešte jedno prekvapenie. Súčasne s rozžiarením vianočného stromu by sa mali rozsvietiť i tisíce malých žiaroviek na aleji stromov lemujúcich Hviezdoslavovo námestie. Vznikne tak akási vysvietená promenáda, po ktorej sa bude dať poprechádzať a aj počas chladných decembrových večerov vychutnávať predvianočnú atmosféru v centre Bratislavy. (mil)

## V podkroviach pribudlo 400 nových bytov

STARÉ MESTO

Z iniciatívy starostu mestskej časti Staré Mesto Andreja Ďurkovského sa začiatkom roku 1996 začal uskutočňovať projekt výstavby podkrovných bytov vstavbou a nadstavbou na vhodne vybraných objektoch. Keďže v mestskej časti prakticky niet pozemkov na výstavbu bytov vo väčšom rozsahu, v lete 1995 bolo vybraných a zmapovaných viac než 200 striech, ktoré by boli vhodné na výstavbu bytov.

Mestská časť Staré mesto umožnila súkromným osobám i podnikateľským subjektom stavať nové byty na strechách vopred vybraných domov. Následne bolo verejným zhromaždením oznámené obyvateľom a iným záujemcom aj v novinách, že je možné uchádzať sa o výstavbu bytov v podkroví vo vybraných domoch. Táto ponuka vyvolala obrovský ohlas, keď počet záujemcov o výstavbu podkrovných bytov viac ako šesťnásobne prekročil možnosti ponúkané samosprávou.

Mestská časť týmto projektom dosiahla jednak obnovu vybraných striech, ale aj vznik nových bytových jednotiek v strede hlavného mesta. Pri budovaní bytov vstavbou alebo nadstavbou na strechách dala mestská časť stavebníkom tvrdé podmienky, kde okrem výstavby bytov musia často zrekonštruovať niektoré časti domu, ako sú rozvody inžinierskych sietí, elektriny, plynu a podobne. (ado)

## Plynofikácia kotelní šetrí prostredie

STARÉ MESTO

Na území mestskej časti Staré Mesto bolo do začiatku roku 1997 ešte stále 56 zdrojov tepla pre vykurovanie obytných domov na tuhé palivo (uhlie). V posledných rokoch urobila mestská časť pokrok v zlepšovaní životného prostredia tým, že sa viaceré veľké uhoľné zdroje tepla prebudovali na plynové kotelne.

V roku 1996 vybudovaním štyroch nových plynových kotelní a jedným prepojením kotelní bolo zrušených spolu 9 kotelní na tuhé palivo. V roku 1997 boli v centre Bratislavy vybudované ďalšie štyri plynové kotelne, pričom bolo zrušených 5 kotelní na tuhé palivo. Najväčšou stavbou v plynofikácii kotelní bola Blumentálska 12, ktorá ročne spálila až 1800 t hnedého uhlia.

V roku 1997 boli projekty plynofikácie financované z emisií komunálnych obligácií hlavného mesta. Časť týchto prostriedkov (30 miliónov korún) bolo rozhodnutím mestského zastupiteľstva Staré Mesto venovaná ako pôžička mestskej časti na plynofikáciu vybraných kotelní vrátane plynofikácie najväčšej znečisťujúcej kotelne na Blumentálskej ulici.

Do budúcnosti počíta mestská časť Staré Mesto s projektom v rámci programu PHARE, ktorý mestská časť podala v snahe úplne zrekonštruovať 56 uhoľných zdrojov centralizovaného zásobovania teplotom pre približne 7000 bytov v Starom Meste. V prípade, že tento projekt získa podporu v príslušných komisiách Európskej únie a podporného fondu PHARE, bude možné za 3 roky plynofikovať všetky hlavné uhoľné zdroje tepla v Starom Meste. (ado)



Rozloha: 9,7 km<sup>2</sup>  
Počet obyvateľov: 47 896  
Hustota obyvateľov na 1 km<sup>2</sup>: 4989  
Prvá písomná zmienka: rok 1270

■ Pri pohľade do minulosti je zjavné, že história Starého Mesta sa prekrýva s históriou Bratislavy. V minulosti boli totiž jedno a to isté, čoho dôkazom je aj spoločný erb.

■ Dominant má Staré Mesto hneď niekoľko. Hrad na Vodnom vrchu, Dóm sv. Martina - patróna mesta a množstvo palácov, ktoré posilňujú historický charakter centrálnej mestskej časti. V Starom Meste majú sídlo prezident, parlament, vláda a viaceré veľvyslanectvá.

■ Staré Mesto zákonite plní aj jednu z hlavných funkcií hlavného mesta - reprezentáciu Bratislavy a krajiny vôbec. Veď práve Bratislava a jej Staré Mesto sa stali najnavštevovanejšími turistickými lokalitami na Slovensku.

## Rekonštrukcia pešej zóny - oživenie korza

V posledných štyroch rokoch samospráva Starého Mesta z iniciatívy starostu Andreja Ďurkovského uskutočnila rekonštrukciu historického jadra Bratislavy a ulíc niekdajšieho bratislavského korza.

**Jeseň 1995** - bola vydláždená prvá časť Rybárskej brány (od Gorkého po Panskú ulicu).

**Jar 1996** - bola vydláždená druhá časť Rybárskej brány po Hlavné námestie, Radničná a Laurinská po križovatku s Uršulínskou.

**Jeseň 1996** - novú dlažbu a tvár dostala Michalská ulica od Hurbanovho námestia až po Bielu ulicu.

**Jar 1997** - boli zrekonštruované Panská (od Rybárskej brány po Ventúrsku), Michalská (od Bielej po Sedlársku), Ventúrska (od Sedlárskej po Prepoštskú), Biela a Sedlárska ulica.

**Leto 1997** - boli zrekonštruované Pánska (po Rudnayovo námestie), Zelená ulica a časť Laurinskej a Uršulínskej.

**Jeseň 1997** - úplne bolo zrekonštruované Františkánske námestie.

**Jar 1998** - vydláždené boli Ventúrska (od Prepoštskej po Panskú), Straková, Kostolná a Františkánska ulica.

**Jeseň 1998** - dláždi sa zostávajúca časť Laurinskej ulice od Uršulínskej až po Kamenné námestie.

Rekonštrukcia týchto ulíc s položením novej dlažby a obnovou historického osvetlenia dala historickému jadrú nový ráz. Spolu s iniciatívou a rozvojom podnikateľského sektora ožili časti týchto ulíc, ktoré Bratislavčania poznajú ako KORZO. Názov pochádza z obdobia šesťdesiatych rokov, keď to bolo miesto stretávania hlavne mladej generácie. Dnes zásluhou samosprávy Starého Mesta je KORZO zase obnovené a živé. V lete 1997 tu pribudli zaujímavé sochy Čumila, Napoleona a Schöner Naziho, ktoré sa stali turistickou atrakciou. (pol)

# Staré Mesto je znovu zdravým srdcom oddychu a zábavy obyvateľov Bratislavy

V uplynulých štyroch rokoch sa bratislavské centrum zmenilo na nepoznanie. Legendárne korzo dostalo novú dlažbu, pribudli nové reštaurácie, kaviarne a obchody. Staré bratislavské mesto ožilo a omladlo. Bratislavčania sem denne prichádzajú už nielen za prácou, ale najmä za oddychom a zábavou. Mestská časť Staré Mesto sa opäť stáva zdravým srdcom hlavného mesta. Zásluhu na tom má najmä staromestská samospráva, ktorá sa dokázala o Staré Mesto postarať a zveľadiť ho. O splnených i nespĺnených predstavách sme sa pohovorili so starostom mestskej časti Staré Mesto Andrejom ĎURKOVSKÝM.

- Uplynulé štyri roky boli z pohľadu posledných desať rokov obdobím najdynamickejšieho rozvoja Starého Mesta. Podarilo sa nám zrekonštruovať korzo, obnoviť Hlavné námestie a niektoré tradície mesta. Na mieste zájazdného hostinca na Panskej ulici je dnes opäť reštaurácia, na pôvodné miesto sa vrátilo povestné Kaffé Mayer, kaviarenský život sa čoskoro vráti aj do legendárnej Štefánky, s rekonštrukciou ktorej sa už začalo. Začíname rokovať o tom, aby sa do pôvodných priestorov vrátilo aj Café Roland. Pri obnove historického jadra sme sa rozhodli uprednostniť chodcov, čoho dôkazom je aj pešia zóna a zámer rozšíriť ju na okolie historického jadra. Ide o projekt revitalizácie Námestia SNP, ktorý počítá aj s riešením najväčšieho problému bratislavského centra - parkovania. Tento projekt naša mestská časť pripravuje už takmer rok a v týchto dňoch pokračuje



hydrogeologickým prieskumom podzemia Námestia SNP a Hurbanovho námestia, kde by okrem stoviek parkovacích miest malo vzniknúť akési druhé obchodno-spoločenské centrum plné obchodov, kaviarní a služieb. Podarilo sa nám vybudovať resocializačné centrum pre ľudí liečených z drogovej závislosti, snažíme sa obnoviť zničené historické pamiatky, ako je napríklad fontána na Františkánskom námestí. Podarilo sa nám do ulíc Starého Mesta priviesť množstvo kultúrnych podujatí, čo Bratislavčania jednoznačne privítali. To všetko sa nám podarilo dosiahnuť bez toho, aby sa mestská časť zadĺžila. Máme síce schodkový rozpočet, ale nie sme zadlžený. Najväčšiu radosť mám z toho, že Bratislavčania si v uplynulom období k svojmu mestu opäť vybudovali osobný vzťah. To považuje za veľký prínos.

**Ako rieši Staré Mesto bytový problém?**  
- Keďže v Starom Meste nie sú možnosti výstavby nových obytných domov,

výstavba podkrovných bytov bola jedinou cestou, ako naša mestská časť mohla pomôcť pri riešení bytového problému. V rámci zobytnenia podkrovných priestorov sa nám podarilo vybudovať takmer 400 nových bytov, pričom vo väčšine prípadov boli týmto spôsobom zrekonštruované strechy, rozvody elektriny, vody, plynu a kanalizácie. Takmer všetky obecné byty sa nám podarilo predať do osobného vlastníctva ich nájomníkov.

**Čo sa samospráve v Starom Meste nepodarilo dosiahnuť a zrealizovať?**

- Nie som spokojný najmä s prácou Mestskej polície, ktorá ako celok nespĺňa predstavy o dobrom a efektívnom nástroji na udržanie verejného poriadku a bezpečnosti obyvateľov mesta. Tu je potrebné zásadným spôsobom zmeniť doterajší stav a prispieť k reorganizácii Mestskej polície. Je v právomoci mesta a jeho magistrátu, aby sa postarali o zlepšenie práce mestských policajtov, mestské časti tu veľké kompetencie nemajú. V tejto súvislosti musím oceniť prístup štátnej polície, ktorá v oblasti boja s kriminalitou urobila po zmene vlády výrazný pokrok. S prácou mestskej polície súvisí aj zabezpečenie poriadku v pešej zóne, kde sa nedarí zabrániť vjazdu vozidiel, ktoré na korze nemajú čo hľadať. Chronickým problémom Bratislavy je mestská hromadná doprava. Riešenia s tým spojených problémov má však v rukách opäť magistrát, mestské časti tu sú bezmocné. Práve v týchto oblastiach je potrebné v nadchádzajúcom období prijať niektoré zásadné opatrenia, ktoré by viedli k zlepšeniu situácie a spokojnosti občanov.

Zhovárал sa Slavo Polanský



Bratislavčanov vystavené projekty Revitalizácie Námestia SNP očividne zaujali.

FOTO - Vladimír Mišauer

## Staré Mesto chce oživiť aj Námestie SNP

Po ukončení obnovy bratislavského korza sa mestská časť Staré Mesto rozhodla zásadným spôsobom zmeniť súčasnú tvár Námestia SNP ako centrálneho verejného priestranstva Bratislavy. V apríli tohto roku vypísala verejnú anonymnú súťaž na urbanisticko-architektonické riešenie Námestia SNP a Hurbanovho námestia, v ktorej zvíťazil projekt kolektívu architektov pod vedením doc. akad. arch. Ing. arch. Jána Bahnu.

Podľa tohto návrhu je ústredným bodom námestia jeho horná časť - hlavný spoločensko-reprezentatívny priestor, spĺňajúci požiadavky na reprezentáciu, zhromažďovanie, ale aj príjemný každodenný

pobyt. Tejto časti by mal dominovať presklený objekt, ktorý vytvorí základ na oddychovú kaviarensku pasáž so zachovanou zeleňou a bude zázemím pre hudobné, športové, či iné produkcie. Projekt ráta s úplným vylúčením automobilovej dopravy, pre autá bude pod námestím k dispozícii niekoľko stoviek parkovacích miest. Dopravné ťahy, električka, obslužná doprava a pešie trasy sú vedené po obvode. Stredná polyfunkčná zóna bude slúžiť pre zhromažďovanie a bude dotvorená výtvarnými atrakciami s nočnými svetelnými exhibíciami a dennými vodnými hrami.

Oddychová rekreačná plocha je situovaná v novej pasáži za skleným objektom a

v parteri nemocnice milosrdných. Miesto na pietne akty zostáva v severnom rohu námestia. Na Hurbanovom námestí v priestore pred Palehnerom vznikne upravená plocha s predajným stánkom, verejnými WC a možnosťou posedenia. Južná časť námestia pred Starou tržnicou bude obohatená o prezentované archeologické vykopávky. Do tejto časti námestia budú ústíť presklené východy z podzemia, v ktorom okrem plánovanej stanice metra budú aj ďalšie obchody, kaviarne a reštaurácie. Podľa predstáv mestskej časti Staré Mesto, časť projektu, ktorý bude rozdelený na viac etáp, by mohla byť zrealizovaná už na prelome tisícročí.

(brn)

## Resocializácia vyličených narkomanov

Z iniciatívy starostu Starého Mesta bol v apríli 1997 dokončený a uvedený do prevádzky objekt, ktorý slúži ako resocializačné centrum pre vyličených narkomanov. Drogová hrozba sa stáva čoraz nebezpečnejšia aj v centre Bratislavy. Kým na prevenciu a liečbu drogového závislých ľudí existujú programy a zavedené inštitúcie, nikto nepamätal na situáciu ľudí, ktorí po absolvovanej liečbe prichádzajú znova do spoločnosti a často ich na ulici čaká znova drogový diler a nemajú oporu v tom, ako sa začleniť do spoločnosti znova, ako si nájsť prácu.

Na obnovu sociálnych zručností, schopností vykonávať prácu a celkovú resocializáciu vyličených narkomanov bolo v Starom Meste vybudované a zriadené resocializačné centrum, ktoré bolo na 88 percent vybudované z prostriedkov mestskej časti Staré Mesto a sponzorov z radov podnikateľov. Zvyšok poskytol štátny fond boja proti drogám. Resocializačné centrum funguje v uzavretom režime na základe zmluvy s klientom, pričom resocializácia trvá podľa potreby najmenej 3 mesiace. Klient si pobyt v resocializačnom centre si čiastočne sám hradí z vykonávanej práce. Zvyšné prostriedky na chod resocializačného centra sú kryté z rozpočtu mestskej časti. (pol)

## Starostlivosť o parky a zeleň

Zeleň v Starom Meste zaberá plochu 26 hektárov, čo zahŕňa parky, záhrady, pásy popri cestách, pásy popri chodníkoch, kvetináče na námestiach. Podľa informácií z Miestneho úradu Staré Mesto sa minimálne 2-krát ročne uskutočňuje výmena kvetov (na jar a na jeseň), minimálne 6-krát ročne sa kosí tráva v parkoch, v záhradách a všade, kde sa dá. Finančne náročné je tiež polievanie pokosených trávnikov a kvetinových plôch v letnom období. Do starostlivosti o zeleň ročne mestská časť Staré Mesto investuje 21 miliónov korún, ktoré idú z rozpočtu mestskej časti. (pol)

## Nezabúdajú ani na dôchodcov

Mestská časť Staré Mesto podporuje starších obyvateľov - dôchodcov viacerými spôsobmi. Jedným z nich je zriadenie klubov dôchodcov, ktorých je v súčasnosti v Starom Meste päť.

Staromestské kluby dôchodcov majú spolu 550 členov. Mestská časť na ich činnosť ročne prispieva sumou 580 tisíc korún. Staré Mesto prispieva na ich chod prevádzkou priestorov a platením služieb. Okrem toho už tretí rok funguje Senior Centrum na Záhrskej ulici, kde je okrem klubu dôchodcov aj denné sanatórium.

Druhým spôsobom, ktorým mestská časť podporuje väčšiu skupinu starších spoluobčanov je príspevok na stravu. V štrnástich lokalitách zabezpečila stravovanie dôchodcov tak, že na varené obedy im prispieva sumou 10 Sk na obed bez ohľadu na výšku ich príjmov.

Komplexné sociálne a základné zdravotnícke služby poskytuje mestská časť obyvateľom Domova dôchodcov na Podjavorinskej ulici, kde žije 70 dôchodcov. Prevádzku domova v plnom rozsahu hradí mestská časť Staré Mesto. (pol)

## Napísali ste nám

Už neskáčem ako „srnka“ - a určitý čas mi trvá, kým prejdem „zebru“. Lenže v ten deň som si myslela, že skutočne mám asi zlý deň a radšej by som mala ísť rovno domov, aby ma niečo naozaj neprešlo. Či už pre pánov vodičov neplatí vyhláška, že keď po „zebru“ (vyznačenom priechode pre chodcov) prechádza skupinka ľudí - treba dať prednosť im? Asi nie! Prechádzala som Klemensovou ulicou, keď zrazu zaparkovaný neosvetlený BLK 97-.. (ďalej neuvádzam) si zmyslel prudko vycúvať. Udrel ma silno do ramena, len-len, že som sa udržala na nohách. Šofér ešte stihol otvoriť okienko a niečo pikantné na moju adresu zakričať.

Aby to nebolo všetko, pri prechádzaní Krížnou (tiež na zebre) asi len tak z „plezíru“ vodič žltého taxika nám zatrubil za chrbtom tak silno, až mi zaľahlo v ušiach. Budem úprimná - v duchu som si povedala: „Zadok si voziš v aute a sekundu nemôžeš počkať? To sa tak ponáhľáš dostať nás na cintorín?“ Nevieť, či som nezačala veriť na horoskop, ale viem, že som pelášila rovno domov. Viem len, že z tej bezohľadnosti šoférov mi bolo smutno.

H. Šuľanová, Bratislava

Ako dlhoročný pracovník bývalého ZARES poznám ešte pretrvávajúcu situáciu, ktorá je v odbyte narastených okrasných stromov a kríkov v bývalom záhradníckom stredisku „Trnávka“ pri letisku. Celá plocha cca 50 ha je „zalesnená“ vyškôlkovaným sadovníckym materiálom, ktorý sa pripravoval okrem drobného predaja aj na dlhodobu plánovanú náhradu výrubu v Bratislave, kde za jeden vyrúbaný strom bola predpísaná náhrada vysadiť dva. Po roku 1989 už o tieto socialistické akcie nebol záujem a stromy zostali. Záujem obyvateľov je minimálny. Zo skúsenosti pri ozeleňovaní a údržbe zelene v Devínskej Novej Vsi viem, že by bolo možné tento materiál použiť ako náhrady za uhyn zelene na sídliskách, pri školách, materských školách, na ihriskách a podobne. Robíme tak, ale veľmi pomaly a sporadicky, pretože krik stojí 50 korún, strom 80 až 100 korún. Navrhujem preto, aby bolo dané na zväzanie - radšej znížiť cenu na korunovú hodnotu, ako ponechať tieto stromy ďalej svojmu osudu. Na záver poznamenávam, že cez túto lokalitu ide napojenie autostrády a iste dôjde k výrubu stromov a kríkov v bývalej okrasnej škôlke, ktorej majiteľom je magistrát Bratislavy.

Dušan Bartovič,  
Devínska Nová Ves

O Schöner Nazim sa na stránkach týchto novín napísalo veľa. Iba toľko by som chcel na margo dodať, že táto známa osoba - kolorit nášho mesta, bol od detstva vážne chorý. Mal TBC a v starobe sa liečil v Lehniciach, v tamojšom liečebnom ústave v budove historického kaštieľa, ktorý patril rodine Benyovských. Keď som pracoval na sociografii tejto dediny, zistil som, že staručký pán v tomto ústave zomrel a pochovali ho v cintoríne tejto dediny. Je to už tak dávno, že nie som si istý, či sa jeho hrob zachoval. Naposledy, keď som ho videl, bol osirelý a skláňala sa nad ním šípková ruža. Takto nám na neho zostala iba spomienka a na korze, pred cukrárnou, kde tak rád chodieval, jedna nevydarená socha z hliníka. Vôbec sa nepodobá Schöner Nazimu. My, ktorí sme ho videli, vieme, že bol štíhly, chudý a veľmi milý. Opak tejto sochy. Aj ako reklama tejto cukrárne je zlá.

Imrich Dušek, Ružinov

## Abdulaisove dobrodružstvá

AKO SOM SA BÁL AJ NEBÁL

**Počúvajte ľudia, toto nie je žiadna sranda. Pred hodinou som so svojim verným Ibrahimom pristál v Timbuctu s predstavou, že tam strávim dva príjemné dni, výletík na pieskovisko. A teraz to vyzerá, že tu skynem do konca života ako beduín. Najvyššia chvíľa, aby som začal používať nové meno, ktoré mi pridala Ibrahimova prateta. Povedala, že jej pripomínam nebohého Abdulaisa. Nikto z rodiny si ho nepamätal a prateta odmietla poskytnúť viac informácií, či to bol fešák, utečenec alebo rodinný idiot. takže odteraz som Abdulaiso, náhodný návštevník oázy uprostred Sahary, divák panoptika z rozprávok 1000 a jednej noci**

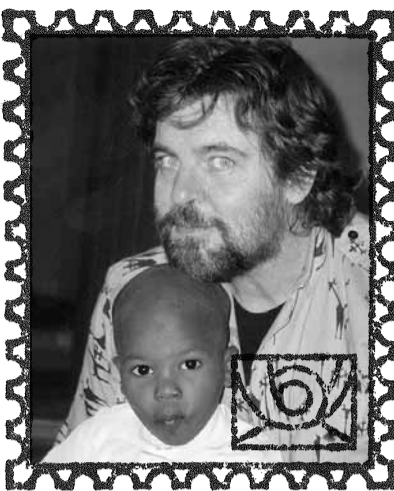
Vychrtnutí bradatí muži s planúcimi očami, oblečení v potrhávaných nočných košeliach a sandálach, niektorí s belmom na oku, čudní černosi, chlapi zahalení do burnusov. Hneď na letiskovej ploche je prehliadka. Piaty belosi, ktorí s nami prileteli, sa chceli hneď vrátiť, jedna pani sa rozplakala. Krik, rev, trhanie batožiny. Všade sa obšmietajú zlodejskí výrastkovia, čudní obchodníci, zlovestní vojaci s ostro nabitými samopalmi. Všetci si obezrajú naše nohy, čo môjho verného Ibrahima očividne teší a v dobrej nálade ma nasiera takýmito hláskami.

- Všimol si si, že si všetci myslia, že som Američan? (Nevšimol.)

- A vieč, prečo si to myslia? (Neviem.) lebo ja presne tak vyzerám. vyzerám ako naozajstný Američan. (Tak tu ide o život a on chce v krajine, kde možno zúri národnoslobodzovací boj proti imperialistom, vyzerá ako Američan.)

A ako vyzerá Američan? Josef Laufer si myslí, že Američan má na sebe džínsový komplet a stále fajčí cigary. Podľa Ibrahima je asi typický Američan čierny, štrbavý a má biele nohavice a tričko a tenisky ako dva biele chleby. Tenisky. jasná vec, Nike, veľké biele americké tenisky. Ibrahim stavil všetko na jednu kartu. Rozhodol sa ohúriť a šokovať svojich krajanov teniskami. Zabrato to a on už je spokojný. Mohli by sme sa vrátiť na Slovensko. No ako? Do púštného mesta nás viezol za pár ich šušňov Nissan Patrol. Piesok bol všade, na ceste, na domoch, na ľudoch, v batožine, na šatách, v ústach aj v očiach. Timbuctu je považované za jedno z najtajomnejších miest na svete. Vyrástlo v oáze na juhu Sahary z piesku, potu, krvi a bolesti. Niekoľko storočí bolo centrom obchodu so

### Bratislavčan na cestách



zlatom, otrokmi a tajnými informáciami. To mesto vyzerá ako z inej reality, jeho budovy sú postavené zo šťaniek, piesku a ťavieho trusu. Domy sa pýšia nádhernými kovanými dverami. My sme sa v tajomnom Timbuctu ocitli s verným Ibrahimom a museli sme nájsť Moctara El-bouchariho, Ibrahimovho bratranca, ktorý nič nerobí, iba flámuje a každého pozná, aby nám vrátil nádej k návratu na planétu Zem. Predstavoval som si ho ako Karaben-Nemsiho alebo Lawrence z Arábie, hrdého divokého muža na arabskom žrebčovi, ktorý nám širokým lesklým mečom preseká cestu na slobodu. Z džipu nás vyhodili pred policajnou stanicou, kde sme museli vyplniť desaťstránkový dotazník. Okolo nás sa zhromaždili decká a môj verný Ibrahim sa ich vypytoval na Moctara El-bouchariho. Asi sa niečo dozvedel, lebo schytil batoh a vydal sa niekam do mesta. Výrastkovia bežali s kri-



## V Bakchuse nesklamala len indická kuchyňa

**Bratislava na rozdiel od iných európskych veľkomiest nemôže ponúknuť návštevníkom a obyvateľom mesta honosné reštaurácie s exkluzívnym jedálnym lístkom, exotickými pokrmami a astronomickými cenami. Ako provinčné mesto však kedysi lákala svojimi nezameniteľnými veciami s neopakovateľnou atmosférou a výbornou kuchyňou. Dnes sa o nej môžeme už len dočítať v knihách a dobových článkoch. Napriek tomu sme tentoraz vyskúšali reštauráciu, ktorá by pri troche predstavivosti mohla niesť prívlastok typicky bratislavská.**

Vinárňu Bakchus na Hlbokej ceste sídli v tristoročnej pivnici, prvej v Pressburgu, v ktorej sa v roku 1870 začal vyrábať prvý šampus. Zašlé vinohradnícke časy dnes pripomínajú len dobové vinárske pomôcky pri vchode. Interiér dlhočiznej pivnice nie je ničím výnimočný, ale nepôsobí ani rušivo či nepatrične. Masívne drevené stoly a lavice s vysokými operadlami naukladané po oboch stranách popri tehlových múroch sú asi najpriateľnejším

### Bedeker gurmána

riešením. Horšie je to však s úrovňou prestierania, obrusy boli miestami flakaté a prepálené. Obsluha bola na tento typ reštaurácie solídna a pomerne rýchla. Jedálny lístok, ktorý si už pamätá svoje (usudzujeme tak z jeho „šalátového“ prevedenia - vypadávali z neho listy), skrýval prekvapujúco bohatý výber jedál. Ryby, hydina, zverina, jedlá medzinárodnej kuchyne, bezmasité jedlá a čo nás naozaj prekvapilo, indické špeciality. Sklamani sme boli z ponuky vína, veď z červeného mali akurát frankovku a vavrincecké, a to je na vinárne ozaj málo. Pokušeniú vyskúšať niečo exotické sme neodolali a objednali sme si kura Kali-Kali, vykostené a pokrúpané kuracie mäso s paradajkami a indickými koreninami a kura Karai s indickým paradajkovým pretlakom, cibuľovou omáčkou a indickým kari korením. Keď nám ich čašník serviroval v kovových minikotlíkoch na drevených doštičkách, ešte chvíľu sme počuli sykot rozpálené

kom pred nami, pridávali sa ako túlaví psi, uprostred kráčal hrdý Ibrahim v hrdých amerických teniskách a na konci som sa vliekol po piesku pod žeravým slnkom zúbožený ja, Abdulaiso. V chlebníku som mal namiesto vody desať roztopených čokolád, sponzorský dar firmy Figaro africkým deťom. Jediné, čo ma držalo pri živote, bola nenávisť k Ibrahimovi, ktorý sa rozhodol, že ma nechá zahnúť od vyčerpania a smádu. Dúfal som, že raz spomalí a ja ho zaškrtím. Naša výprava zastala pri rozostavanom dome a cez slané kvapky potu, ktoré ma pálii v očiach, som videl, ako sa Ibrahim s niekým objal. Bol to iný bratranec, El-bucha, ktorý pomáhal stavať susedovi dom. Pozval nás do svojho obydlija a ponúkol nám čaj. Zvalil som sa na najbližší koberec, napil som sa božskej tekutiny a udelil som celému Timbuctu celoplošnú amnestiu. O desať minút sa objavil v dome Moctar-El-bouchari. Odbehol priamo zo svadby šerifovej dcéry Sofiah Kounty. Bolo mi jasné, že tie letenky nikdy nevybaví. Moctar vyzeral ako pätnásťročný chalán, mal oblečený obnosený sivý oblek, okuliarky. - Letenky do Bamaka? Neexistuje. O každej rozhoduje osobne šerif a aj tak by potreboval pre hostí dvakrát toľko miest, ako je k dispozícii. Musíme tak dva týždne počkať, kým opadnú záplavy, alebo Tuarégovia prestanú obliehať mesto. Letenky? Vylúčené! - zopakoval Moctar. V žalúdku sa mi namrazila hrča ľadu a vypúšťala do celého tela mrazivé potôčky zúfalstva. - Neboj sa. On to vybaví, - povedal mi po slovensky môj verný Ibrahim. - Iba sa mu asi veľmi páčia moje tenisky.

Boris Filan  
(POKRAČOVANIE)

## Siemens vrátil do ulíc mesta svetlo

BRATISLAVA

**Azda každý Bratislavčan si pamätá, že pred niekoľkými rokmi na tom bolo bratislavské verejné osvetlenie veľmi zle. Bolo zdevastované, z veľkej časti nefunkčné a navyše aj veľmi nákladné. Situácia sa však začala meniť, keď začiatkom roku 1997 nad ním prevzala kontrolu spoločnosť Siemens. Vyhrala verejnú súťaž na rekonštrukciu, modernizáciu a prevádzku verejného osvetlenia od 1. januára 1997 na 20 rokov.**

V oblasti verejného osvetlenia nie je Siemens nijakým začiatočníkom. Prevádzkuje verejné osvetlenie v desiatkach miest po celej Európe. Pre projekt bratislavského verejného osvetlenia Siemens vypracoval plán rekonštrukcie na roky 1997-1998 a modernizácie na roky 1997-2001. Hlavným cieľom je zlepšenie svetelno-technických parametrov, ako aj zvýšenie bezpečnosti a spoľahlivosti jeho prevádzky. Veľkým prínosom bude aj zníženie spotreby elektrickej energie ako aj nákladov potrebných na jeho prevádzku. REKONŠTRUKCIA verejného osvetlenia sa týka kompletnej výmeny starého rozvodného, nosného, ovládacieho a svetelno-technického systému. Inštalujú sa nové stožiare s antikorozyzným povrchom, ktorých dvierka značne sťažujú prístup k „živým“ častiam elektrovýzbroje. Svetlidlá majú antivandalské kryty, rozvážače umožňujú reguláciu výkonu a diaľkové ovládanie.

MODERNIZÁCIA verejného osvetlenia sa týka 30 000 svetelných miest a predstavuje inštaláciu nových svetidiel, svetelných zdrojov (výbojok), elektroinštalácie stožiarov a obnovu náterov.

Celý projekt sa realizuje s maximálnym využitím kapacít slovenských firiem, najmä stavebných, montážnych ale aj výrobných. Pozinkované stožiare kompletne vyrába a dodáva ELV Senec, svetelné zdroje OSRAM Nové Zámky, podobne je to aj s rozvážačmi, káblami a ďalšími výrobkami. Celý projekt poskytuje na Slovensku prácu stovkám ľudí. Postup prác je v súlade s dohodnutým plánom. Aby sa dosiahli svetelno-technické parametre, upravovala sa výška stožiarov, resp. stožiarových výložníkov. Použitím najmodernejším svetidiel sa podarilo dosiahnuť veľkú úsporu elektrickej energie. V priebehu prvého roka realizácie projektu sa funkčnosť osvetlenia zvýšila z 35% na 85%, v tomto roku až na 95%. (pk)

## Radost pre deti z domovov

BRATISLAVA

**V piatok 27. novembra sa o 16. 00 na Hlavnom námestí začne zábavný program pre deti spojený so symbolickým rozsvietením vianočného stromčeka, ktorý odštartuje projekt Hviezdička radosti.**

Ide o novú tradíciu čokoládovej značky Orion, ktorá má potešiť i deti z detských domovov, ktoré nemôžu prežiť vianočné sviatky doma so svojimi rodičmi a súrodencami. Náplňou tejto ojedinelej akcie je rozoslanie veľkých vianočných stromčekov, vianočných kolekcií a cukrovniček do 45 detských domovov na Slovensku. Projekt symbolicky zakončí Mikulášsky program na bratislavskom Hlavnom námestí v sobotu 5. decembra. (brn)

## Elegancia potrvá až do januára

BRATISLAVA

V priestoroch Starej radnice majú Bratislavčania stále jedinečnú možnosť prehladať si atraktívnu výstavu Elegancia prvej republiky - česká móda 1918-1939. Trvanie výstavy, pôvodne plánované do 8. novembra, je totiž predĺžené do 3. januára 1999.

Výstava je svojím spôsobom unikátna, pretože doteraz na Slovensku nebola usporiadaná prehliadka odievania v takej šírke akú v súčasnosti ponúka Mestské múzeum v Bratislave. Konceptiu výstava poskytuje niekoľko pohľadov na dobovú módu a zachytáva zmenu módných trendov v medzivojnovom období. Dominantou sú predovšetkým odevy a doplnky, ktoré už pri vstupe upútajú pozornosť nielen ženských pohľadov. Na dokreslenie štýlu odievania sú tu inštalované aj ukážky dobovej návrhovej tvorby, dobová módna fotografia vynikajúceho českého fotografa Františka Drtikola, ako aj plagáty propagujúce výrobky z oblasti odievania. Výstavu ako celok charakterizuje aj slovo v názve - elegancia. Plne vystihuje nielen poňatie odevov, ich materiály, ale aj často náročné strihové riešenie s precíznym remeselným prevedením. Elegancia totiž vystihuje aj dobovú spoločenskú atmosféru, kde sa tento pojem prenášal aj do pravidiel správania a vzťahov medzi ľuďmi.

Pre návštevníkov je výstava veľkou príležitosťou potešiť sa pohľadom na krásne odevy, pre starších môže byť nostalgickou spomienkou na roky mladosti, pre mladších zase príležitosťou vidieť na vlastné oči štýl odievania svojich babičiek a matiek. **Marta Janovičková**

## Správa domov po odpredaji bytov

V bratislavskom Starom Meste nastalo v správe obecných domov zemetrasenie. rozhodnutím miestneho zastupiteľstva bola zrušená príspevková organizácia Správa a údržba domov Staré Mesto. Obecné domy boli v dvoch etapách 1. 8. 1998 a 1.10. 1998 odovzdané do správy troch konkurzom vybraných firiem, pričom jednou z nich je Prvá správcovská a.s. Nájomcovia si v praxi overujú nové spôsoby správy a schopnosti správcov. Výber správcu pri odpredaji bytu je povinnosťou každého budúceho vlastníka a je jeho slobodnou vôľou.

Väčšina nových firiem má miestnu pôsobnosť a využíva zabezpečené vzťahy a kontakty. Menej je spoločností podobného typu, ako je napríklad Prvá správcovská a.s. Takéto firmy majú širší záber, služby sú komplexnejšie a pôsobnosť je v rámci celej Bratislavy. Ich ambíciou je odbremeniť vlastníkov problémov s ich domom.

Prvá správcovská a.s. vznikla na začiatku roka 1996 cielene na správu nehnuteľností. Tento termín, správa nehnuteľností, začína čoraz intenzívnejšie prenikať do nášho vedomia. Správa majetku je jedným zo základných atribútov jeho vlastníctva, pokiaľ ho nechceme nechať prázdny chátrať. Ba dokonca ani vtedy sa niektorých činností vlastníka celkom nezbaví, ak, samozrejme, nie je ochotný platiť pokuty príslušným orgánom štátnej správy či samosprávy. Prvá správcovská a.s. má v súčasnosti v správe viac ako 4000 bytov a desiatky administratívno-prevádzkových budov. Medzi najvýznamnejšie patrí novostavba Slovenskej poisťovne, a.s., budova Luxorky na Štúrovej ulici, budova ŠPTÚ na Drieňovej 34 alebo novostavba v užívaní ABB na Kukuričnej ulici.

Obsahová náplň správy dostala v Prvej správcovskej a.s. nový rozmer. V zásade je správa nehnuteľností súborom činností, ktoré slúžia na zabezpečenie prevádzky, opráv a údržby objektov a na vedenie všetkej evidencie, vrátane ekonomickej pre vlastníkov a užívateľov. Tieto činnosti môžeme z hľadiska rozsahu rozdeliť do troch skupín. Prvou sú tie, ktoré sa vykonávať musia a objekt by bez nich nemohol byť v prevádzke. Druhou sú tie, ktoré nie sú nevyhnutné, ale ich absencia sa výrazne odráža na stave a úrovni nehnuteľnosti. Treťou skupinou sú činnosti, ktoré sa vykonávať vôbec nemusia, ale prinášajú zjednocovanie nehnuteľnosti, a tým aj dlhodobú životnosť a prosperitu.

Najnižším rozsahom správy je zabezpečenie dodávok médií a

energií pre objekt. Súhne ich definujeme ako služby spojené s užívaním prevádzkou nehnuteľností. Ide najmä o dodávku vody, elektrickej energie, odvoz a likvidáciu odpadu, servis výťahových zariadení, zabezpečenie vetrania, vykurovania domu, prepravu teplej úžitkovej vody. K týmto službám je nevyhnutné priradiť zabezpečenie revízií a pravidelných prehliadok vyhradených technických zariadení a rozvodov v termínoch podľa platných noriem a predpisov a, samozrejme, odstraňovanie chýb zistených revíziami. Činnosti súvisiace s úhradami za tento výkon sú tiež nevyhnutné.

Do druhej skupiny činností zaraďujeme všetky tie, bez ktorých síce budova nevyzerá dobre a jej hodnota klesá, ale je možné ju užiť a vlastníkovi nehrozí žiadna sankcia. Je to hlavne vykonávanie základnej údržby a bežných opráv objektu, upratovanie, domovnícke služby, vrátane zimnej údržby, dezinfekcia, dezinfekcia, deratizácia, vedenie evidencie príjmov a výdavkov nehnuteľnosti a v neposlednom rade sledovanie uzavretých zmluvných vzťahov a zabezpečenie ich dodržiavania.

Do tretej skupiny môžeme zaradiť služby zvyšujúce kvalitu nehnuteľnosti a jej úžitkových vlastností. Ide najmä o strategické finančné plánovanie, ďalej dlhodobé plány väčších celkov údržby a rekonštrukcií, spracovanie technicko-ekonomických analýz využiteľnosti objektu, vyhľadávanie klientov pre nájom či reklamu. Sem zaraďujeme aj nadštandardné služby, ako je napríklad záhradnícky servis, strážna a informačná služba. V právnej oblasti sa nevyhneme rôznym menším i väčším sporom a zastupovanie vlastníka pred súdmi, štátnymi a miestnymi úradmi je nevyhnutné.

Správa nehnuteľnosti sa naozaj začína stávať každodennou samozrejmosťou. Začínáme si uvedomovať jej nevyhnutnosť. Vidíme, že relatívne malá investícia do správy, do riadenia objektu, nám prináša dlhodobý a rovnomerný ekonomický úžitok. Bez mimoriadneho úsilia a aktivity vlastníka, ale za účinnej pomoci Prvej správcovskej a.s.

**Ing. arch. Karol Hederling,**  
riaditeľ Prvej správcovskej a.s.

**Prvá správcovská, a.s.,**  
Mlynské nivy 3, 811 09 Bratislava  
Tel.: **363 008, 366 284, 366 283**  
e-mail: spravcovska@spravcovska.sk

## Otvorili nové priestory na Hlavnej pošte

STARÉ MESTO

Bratislavská Hlavná pošta na Námestí SNP začala od pondelka 9. novembra poskytovať časť poštových služieb vo vynovených priestoroch bývalého poštového paláca. Zmena sa týka peňažného oddelenia a oddelenia bezhotovostného styku, ktoré sa z 1. a 2. poschodia presťahovali do nových zrekonštruovaných priestorov na prízemí.

Vchod na tieto oddelenia je zabezpečený prechodom z listovej haly (Námestie SNP č. 34) alebo o bránu vyššie (č. 35) cez balíkové oddelenie. Listové, balíkové i peňažné oddelenia sú prístupné a o ich umiestnení informujú informačné tabule. Jednotlivé oddelenia poskytujú všetky služby tak ako dotiaľ. Prístup na dôchodkové oddelenie a veľkopredaj poštových cien a kolkov je možný hlavným vchodom zo strany Poštovej banky.

Slovenská pošta začína v Bratislave aj so zavádzaním nového spôsobu doručovania poštových poukázok. Rozdiel je v tom, že pošta doručí klientovi poštovú poukážku do domovej listovej schránky, ktorú klient predloží pri priehradke pošty. Poštovu poukážku pošta preplatí po predložení platného preukazu totožnosti prijímateľa počas odbernej lehoty. Riaditeľstvo pôšt pri tejto príležitosti žiada všetkých Bratislavčanov o dostatočné označenie a zabezpečenie bytovej schránky. Aj pri novom spôsobe výplaty poštových poukázok pošta na požiadanie zabezpečí doručenie peňazí chorým a imobilným občanom. **(ik)**

## Otváracie hodiny Mestského múzea

BRATISLAVA

Od 16. novembra sa v Mestskom múzeu v Bratislave pre verejnosť zmenili návštevné hodiny expozícií.

**Expozícia dejín Bratislavy**

- Stará radnica, okrem pondelka od 10.00 do 17.00, cez víkend od 11.00 do 18.00 h.

**Expozícia zbraní a mestského opevnenia**

- Michalská veža, okrem utorka denne od 9.30 do 16.30 h.

**Expozícia vinohradnícko-vinárska**

- Apponyiho palác, Radničná ulica, okrem utorka denne od 9.30 do 16.30 h.

**Expozícia historických hodín**

- Židovská ulica, okrem utorka denne od 9.30 do 16.30 h.

**Expozícia umeleckých remesiel**

- Beblavého ulica, okrem utorka denne od 9.30 do 16.30 h.

**Farmaceutická expozícia**

- Lekáreň Červený rak, Michalská ulica, okrem pondelka denne od 9.30 do 16.30 h. (mm)

## 3 knižných regálov

Opäť prinášame zaujímavé knižné novinky, ktoré sa objavili vo verejných bratislavských knižniciach. Sú aj v knižných regáloch Staromestskej knižnice na Blumentálskej, Francisciho, Panenskej, Záhrebskej ulici a na Západnom ráde.

Ružena Smatanová

**PRÁZDNINY U STAREJ MAMY**

(Prvý bozk)

Kniha o detských hrách a šibalstvách, o tom, čo vás teší i trápi. No i o tom, čo cítite, aj keď sa hanbite o citoch hovoriť.

Michael Coleman

**POČÍTAČOVÍ ZLODEJI**

Na obrazovke Tamsyho počítača sa náhle zjaví nová správa od tajuplného dietľa, ktoré sa seba nazýva Zmaster. Elektronické správy žiaria po celej zemeguli, keď sa priatelia, vzdialení od seba tisíce míľ, snažia nájsť chlapca v ohrození...

Nicole de Buron

**SI ŠĚASTNÁ, TAK UŽ NEFŇUKAJ**

Táto kniha je pre každého, kto má rád ľudí, kto miluje svojich partnerov i svoje deti. Je to kniha pre tých, ktorým je rodina všetkým. Aj keď občas nevládu a majú jej už, pochopiteľne, po krk.

Hans-Christian Huf

**SFINGA 3 - ZÁHADY HISTÓRIE**

Záhadne postavy a nevyriešené tajomstvá troch tisícročí. Ramesse II. - miláčik bohov. V čom spočívalo tajomstvo úspechu jeho panovania? Kauza Mária Stuartová. Bola nevinnou obeťou?

Kathleen Woodwissová

**OSUDOM SPOJENÍ**

Historický román z anglického panstva je plný intríg, zrady, nenávisť, záhadných úmrtí a pomsty.

Jane Austenová

**NORTHANGERSKÉ OPÁTSTVO**

Mladá Catherine sa v kúpeľoch zoznámila s tajomným opátom Tilneyom, ktorú po čase pozve do svojho sídla, starého opátstva. Všetko speje k šťastnému koncu až pokým starý generál Tilney nepošle Catherine bez vysvetlenia preč. Po návrate domov sa zhrýza neistotou, pokoj jej prinesie až Henryho príchod.

## Suverén desaťročia pod bratislavskými košmi

Najstarší pamätníci si určite spomenú na volejbalistky Střešovic, ktoré svojho času doslova ničili svoje súperky v najvyššej súťaži a pripisovali si titul za titulom. Tí mladší možno nezabudli na suverénne postavenie vodných pólistov ČH Košice, ktorí si v pohode pripisovali tituly ešte skôr, než sa začali samotné ligové ročníky.

Niečo podobné prežíva už vyše desať rokov slovenský basketbal. Počas krátkého vzplanutia basketbalistiek Banskej Bystrice v druhej polovici osemdesiatych rokov sa u ich susedov začal tvoriť veľký basketbalový zázrak, za ktorým stála dvojica Natália Hejková - Jozef Smolek. Netrvalo dlho a na palubovke VŠ Praha si Ružomberčanky ťukli šampanským na prvý titul a

odvtedy sa tak deje so železnou pravidelnosťou každý rok.

Bez zmeny zostávajú aj najväčší súper a pre Bratislavu je príjemné, že ak sa zvereny Natálie Hejkovej potrebovali v našej lige vypnúť k stopercentným výkonom, tak to bolo takmer vždy proti Slovanu. Práve belasé boli na jar finálovými súperkami Ružomberka v záverečnom play-off a hoci na titul nedočiahli, postup do finále bol úspechom. Slovanistky pred novou sezónou stavili na mladosť a perspektívu, manažér Roman Adamčík priamo vysvetlil, že pre belasé nie sú zaujímavé priemerné hráčky zo zahraničia. „Všetko dobré aj tak hráva vo WNBA,“ dodal s úsmevom. Súčasne však nevyhlásil, že v priebehu sezóny sa na Pasienkoch objaví,

tak ako počas minulej sezóny, Erika Burianová, bývalá slovenská reprezentantka, dnes hrajúca za Trutnov. Slovanistky sa pred súťažou neprihlásili ani do Pohára L. Ronchettiovej, čo sa zdôvodnilo veľkým finančným zaťažením („za tie peniaze radšej odohráme desať kvalitných zápasov v Amerike,“ vyhlásil R. Adamčík).

Ružomberok hrá už tradične v Európskej lige a v B-skupine mal po polovici odohratých duelov štyri víťazstvá a tri prehry. V týždni od 21. do 28. novembra sa teda „Ruža“ predstaví dvakrát v Bratislave a kto bude zvedavý na Bielikovú, Žirkovú, Kováčovú a spol. bude chcieť pritom povzbudiť slovanistky či Istrobanku, ten môže byť pri tom.

Michal Mind'áš



Symbolický záver reprezentačnej jesene, Majoroš ide do kolien, súper dopredu.

FOTO - Dušan Kittler

## Chýba systém spotrebiteľských informácií

V poslednom čase sa v rámci poradenstva stretávame s nezvyčajnými otázkami. Zatiaľ to vlastne nie sú spotrebiteľské sťažnosti - iba sa nimi môžu stať. Súvisia s problémom neexistujúceho funkčného systému spotrebiteľských informácií. Konkrétne sa spotrebiteľ nevie orientovať v ponuke rôznych stavebných materiálov, či vo výbere služieb, ktoré sú orientované na stavebné či rekonštrukčné práce. V Zlatých stránkach či inzertných novinách sa to hemží podobnými ponukami. A mňa sa obyvatelia Bratislavy pýtajú, ktoré okná, plávajúce parkety, sanitné výrobky a podobne si majú vybrať, ktoré sú z hľadiska akosti a ceny primerané.

Na jednej strane ma teší, že náš spotrebiteľ si už osvojil správny prístup k vlastným spotrebiteľským problémom. Na druhej strane ma mrzí, že mu nevieme zodpovedne poradiť konkrétnu odpoveď. Za desať rokov sme sa totiž nezmohli na seriózny spotrebiteľský časopis. Zdôrazňujem slovo seriózny preto, že z hľadiska medzinárodných zvyklostí spotrebiteľský časopis nemôže zverejňovať reklamu. Bez reklamy sa u

### Zákazník je pán

nás žiadne periodikum neuživí - ale reklama ruší nezávislosť. Ťažko si viem predstaviť takú veľkorysú firmu, ktorá by nemala námietky, aby sa napr. v spotrebiteľskom teste jej výrobky dostali do skupiny nevyhovujúcich. A z hľadiska spotrebiteľského sú tzv. „frizované“, čiže prikrášané, informácie nanič. Reklama pritom nemôže byť považovaná za spotrebiteľskú informáciu, pretože v najlepšom prípade iba prikrášľuje vlastnosti výrobku, v horšom úplne zamlčí jeho prípadné „vedľajšie“ vlastnosti. Obávam sa, že ani terajšia vláda nebude v dohľadnom čase pociťovať potrebu v rámci ochrany spotrebiteľských práv prispievať na takýto časopis. Preto aspoň niekoľko poznámok, ako si môžete poradiť sami.

- Nekupujte na „prvý pohľad“ - dajte si u viacerých predajcov vysvetliť výhody a nevýhody výrobku.

- Vyžiadajte si prospekty výrobku, na ktorých si doplňte cenu.

- Porovnajcie cenové ponuky - nezabudnite počítať aj s nákladmi na dopravu.

- Pri rokovaní s poskytovateľmi služieb si žiadajte referencie (kde už pracovali).

- Pri väčších stavebných prácach sa pokúste požiadať o informácie niekoľko veľkopredajní stavebnín.

- Ak sa po informácie pristavíte pri stavbe vo vašom okolí, určite sa to vyplatí.

Že takéto rady si vyžadujú čas? Žiaľ, nemôžem vám ho ušetriť. No upozorňujem, že rozdiely v cenách materiálov i služieb môžu byť rádom odlišné. Napr. cenová ponuka na rovnaký počet a tvar okien bola od 285 000 do 370 000 Sk. Pýtam sa, ako dlho musíte pracovať, aby ste zarobili 85 000 korún? Pretože problém rekonštrukcií sa týka prevažne nových vlastníkov odpredaných obecných bytov, ktorí nemajú peňazí nazvyš, ešte jeden poznatok: ceny sú najvyššie v Bratislave. Oplatí sa kontaktovať s podnikateľmi z iných regiónov, aj napriek vzdialenosti odvedú tú istú kvalitu za lacnejší peniaz. A posledná poznámka: Nezabudnite, že pri každom zásahu do technických parametrov stavby si musíte vyžiadať stavebné povolenie.

Marta Černá,

Fórum spotrebiteľa

## Príde po chladnej futbalovej jeseni horúca zima?

Po domácej prehre v kvalifikácii futbalových majstrovstiev Európy 2000 s Portugalskom sa nad slovenským futbalom zjavili čierne mraky a na všetky strany bili hromy-blesky. Ako prvý prepadol cez palubu slovenského futbalového Titaniku reprezentačný tréner Jozef Jankech a udalosti dostali rýchly spád.

Zásadný zlom nastal v zjednotení prezidentov slovenských marssuperligových klubov. Na schôdzke v Trenčianskej Teplej vyhlásili, že v rámci zlepšenia situácie v slovenskom futbale a ako následok jeho súčasného stavu žiadajú odstúpenie súčasného vedenia SFZ, najmä predsedu Milana Služaniča. Odpoveď na seba nedala dlho čakať a začala sa slovo-pásková prestrelka, ktorá vyústila v neúčast' prezidentov jednotlivých klubov na poslednom medzinárodnom stretnutí s Poľskom (v rámci osláv 60. výročia vzniku Slovenského futbalového zväzu), keďže v tom čase rokovali na ďalšej spoločnej schôdzke v Sielnici pri Banskej Bystrici. Tam sa zrodil aj dnes už legendárny výrok prezidenta Dukly Banská Bystrica J. Čupku, že ak M. Služanič neodstúpi, bude ho „treba zo stoličky odstrelit' dynamitom“!

Prezidenti klubov pohrozili aj ďalšími sankciami, napríklad, že ich zástupcovia (teda oni samotní a hráči) sa nezúčastnia na vyhlásení Najlepšej jedenástky v Ružomberku...

Popri všetkých slovných prestrelkách (na dynamit v čase našej uzávierky ešte neprišlo) sa potichučky dohrala aj najvyššia futbalová súťaž. Z trojice našich mužstiev mal v poslednom kole najťažšiu pozíciu Slovan, ktorý cestoval do Trnavy, Inter hostil Nitru a Petržalka zavítala do Humenného. Všetci traja zástupcovia bratislavského futbalu ukázali počas jesene dve tváre. Slovan až do zápasu v Trnave víťazil len doma alebo u bratislavských susedov, Petržalka si celú jeseň rozdelila na výbornú prvú polovicu a katastrofálnu druhú a žltó-čiernym najmä zo začiatku chýbal povestný posledný krôčik na potvrdenie vzostupu a mrzí aj vyradenie z pohára.

V celom slovenskom futbale však platilo, že hoci sa dohrávalo v chlade, čakala sa horúca zima... Michal Mind'áš

### Kam za športom?

FUTBAL

I. liga: **21. novembra:** Inter - Nitra (17. h).

II. liga: **21. novembra:** Devín - Púchov (10.30 h), **22. novembra:** Slovan B - Ličartovce (13.30 h).

HOKEJ

I. liga: **27. novembra:** Slovan - Spišská Nová Ves, **8. decembra:** Slovan - Poprad (17.30 h).

BASKETBAL

I. liga žien: **21. novembra:** Slovan - Ružomberok, **25. novembra:** Slovan - Istrobanka, **28. novembra:** Istrobanka - Ružomberok, **2. decembra:** Slovan - Myjava

# Zieto noviny číta celá Bratislava!

## Správy z podsvetia

### STARÉ MESTO

**NA GUNDULIČOVEJ ULICI** si dvaja podnapití muži krátili dlhú chvíľu demolaním zaparkovaných áut. Spozorovala ich hliadka mestskej polície a podarená dvojica skončila na policajnom oddelení.

**NA ŠAFÁRIKOVOM NÁMESTÍ** napadol neznámy muž mestských policajtov s úmyslom mariť ich výkon služby. Predviedli ho na policajné oddelenie. **(ih)**

**NA DROTÁRSKEJ CESTE** si občania všimli štyroch mužov, ktorí vynášali veci z garáže. Privolané hliadky PZ zadržali 41-ročného Františka Z., 25-ročného Alexandra D., 20-ročného Dušana D. a 18-ročného Michala N. V jednej garáži našli vozidlo VAZ 2101 bielej farby bez ŠPZ. Podľa výrobného čísla karosérie policajti zistili, že auto bolo ukradnuté v auguste tohto roka. V garáži ďalej príslušníci PZ zaistili aj množstvo náhradných dielcov pochádzajúcich z iných motorových vozidiel. Podozriví páchatelia boli predvedení na OO PZ Staré Mesto.

**NA HVIEZDOSLAVOVOM NÁMESTÍ** ukradol neznámy páchatel' osobné motorové vozidlo Jeep Cherokee so švajčiarskou ŠPZ. Majiteľovi spôsobil škodu 750 tisíc korún.

**NA DUNAJSKEJ ULICI** sa do objektov firmy Grand Thonton ACI Slovakia vlámali neznámi zloději a ukradli rôznu výpočtovú techniku, kancelárske potreby a pokladničnú hotovosť. Spôsobili škodu vyše pol milióna korún.

**NA WILSONOVEJ ULICI** privolané hliadky PZ zadržali páchatel'a, ktorý sa vlámal do motorového vozidla VAZ 2101. Pri preverovaní sa zistilo, že po 45-ročnom Ladislavovi O. z Petržalky pátra aj polícia v Leviciach pre rôznu trestnú činnosť. Predviedli ho na OO PZ Staré Mesto.

### PETRŽALKA

**NA FURDEKOVEJ ULICI** vošiel do predajne potravín muž, vytiahol pištoľ a pod hrozbou jej použitia ulúpil z pokladnice bankovky, mince, telefónne karty a lístky na MHD. Majiteľovi predajne spôsobil škodu 10 tisíc korún, predavačka zranenie neutrpeľa.

**NA GESSAYOVEJ ULICI** traja páchatelia napadli maloletého Matúša M. Chceli mu ukradnúť hokejku a pritom ho bodli nožikom do chrbta. keď videli, že krváca, z miesta činu ušli.

**NA STREČIANSKEJ ULICI** fyzicky napadli traja súrodenci vo veku od 18 do 28 rokov 42-ročného P. K. a 47-ročnú M. D. Privolaní policajti ich predviedli na Obvodné oddelenie PZ.

**NA HOLÍČSKEJ ULICI** pri materskej škole prepadli 47-ročnú ženu. Neznámy muž ju najprv slovné žiadal o vydanie zлата, a keď neuspel, zhodil ju na zem a vytrhol jej kabelku, v ktorej mala 350 korún. Strhol jej aj zlatú retiazku a pánsku obrúčku. Spôsobil je škodu 4200 korún.

### DÚBRAVKA

**NA SEKURISOVEJ ULICI** dosiaľ neznámy páchatel' odcudzil motorové vozidlo Škoda Forman bielej farby, v ktorom bola výpočtová technika firmy Trade Leas v hodnote 3,7 milióna korún. Prázdne a poškodené vozidlo našli na neďalekej Tranovského ulici. Prípád sa vyšetruje.

### NOVÉ MESTO

**NA ULICI ČSL. PARAŠUTISTOV** ukradli osobné motorové vozidlo Chrysler Voyager šedomodrej metalízy. Majiteľovi vznikla škoda 1,2 milióna korún.

**NA VAJNORSKEJ ULICI** zo skladu firmy Auto b.o.a.t. chcel 2-ročný Miroslav H. ukradnúť autorádio. Pri čine ho zadržali a odovzdali polícii. Stíhaný bude na slobode. **(his)**

## Dom, ktorý chráni obraz Panny Márie

### Pamätníci histórie

Banálna fasáda meštianskeho domu na Zámocníkovej 8 nedáva tušiť, že sa za ňou skrýva jeden zo zabudnutých stredovekých objektov nášho mesta. Zdá sa, že tu stáli pôvodne dva malé domy po stranách prejazdu, ktorý neskôr zaklenuli a nad pôvodnými prízemiami postavili spoločné poschodie. Pod objektom sa nachádzajú aj dva suterény nad sebou, ktoré pripomínajú dvojpodlažné pivnice iných stredovekých domov v tejto časti mesta.

Pôvodný dom v 17. storočí dôkladne predstavali. Jeho fasádu ozdobili čierno-bielymi maľovanými ornamentmi. Táto výzdoba asi dlho nevydržala. Pri oprave priečelia v 18. storočí umiestnili medzi okná prvého poschodia obraz Panny Márie - mariátskej alebo mariázelskej, ktorá mala dom a jeho obyvateľov chrániť pred zlým. Zachoval sa aj s pôvodným štukovým rámom pod vrstvami neskorších náterov. Hoci dom opravovali na prelome 70. a 80. rokov, rekonštrukcia obrazu patrí - bohorodičky, ostala nedokončená.

Štefan Holčík

FOTO - Vladimír Mišauer



## Detské ihrisko zažívalo veľký rozkvet

Začiatkom päťdesiatych rokov zažívalo veľký rozkvet detské ihrisko na Dunajskej ulici. Voľakedy cintorín mestského lazaretu sa premenil na detský raj. Boli tu nielen hojdačky a kolotoče ale aj dva bazény so sprchami, šatne pre návštevníkov kúpaliska, obrovské trávniky pod stromami, kde sa v lete ležalo na dekách - jedným slovom: amerika, afrika - paradajka, paprika. V miestach, kde je teraz reštaurácia „Prešporská kúria“ bývalo pódium a prírodný amfiteáter s hľadiskom približne pre dvesto ľudí. Smelé deti z Dunajskej ulice nacvičovali pre verejnosť programy s tancom, scénkami a kvízi. V zime správca cez noc popolieval ihrisko hadicou a ráno sme mali obrovské klzisko. Zimné radovánky sa každý rok zdokonaľovali: začalo sa korčuľovať aj večer pri elektrickom osvetlení. Vzadu bol bufet s horúcim čajom. Organizovali sme maškarné plesy na korčuľoch... znela hudba, baby mali džekne.

Na rohu Dunajskej a Kempelenovej mal holičstvo pán Hojdem. Bol malého vzrastu, ale ženu mal vysokú ako jedľa, (ako keby ju jedna mater mala.)

### Chlapci z Dunajskej ulice

Oproti postával pred svojou bodegou Čičan. My sme ho volali Čičan Li, ale možno sa celým menom volal inak. Musel to byť kozmopolita, lebo okrem čínskych korenín predával aj turecký med, ruské vajcia a francúzsky koňak. Jeho bodega dodávala Dunajskej ulici svetácky šmrnc. Kto vie kde sa stratil vo svete ten šikmooký dobrák Li?

Chlapci z Dunajskej chodili do ľudovej školy najprv za Tržnicu k Uršulinkam na Nedbalovu ulicu. Učili nás mníšky - Uršulinky, ale jednej noci ich komunisti odviezli kdesi do neznáma a vo výučbe pokračovali civilni. Aj keď to boli civilni, museli napodobňovať sovietske školstvo. Na začiatku vyučovania sme sa už nedomodlili, ale spievali „Znej pieseň práce vznešená...“ Potom podal týždenník učiteľovi vojenské hlásenie: „Súdruch učiteľ, III.a trieda je nastúpená k hodine slovenčiny. Prítomní 32, chýbajú traja.“ Malo to byť strohé, vojenské - ale vždy sa niekto rozrehotal a všetci sme vyhoreli. Začiatkom päťdesiatych rokov nastala v školstve reorganizácia a chlapci z

Dunajskej boli preradení na deväťročnú školu do ulice Červenej armády (teraz Grösslingová). Školy boli vlastne dve: dievčenská a chlapčenská. Musím povedať, že nám bez báb bolo skvele! Nemali sme nijaké ideologické rozpory, hovorili sme škaredo a tvorili sme dobrú partu. Od Gašparíka, Nénera, Hýbelu, Križana, Moucu, Suchána, Poláka až po Viličkovského, Varsíka a Vicienika (aby som vymenoval len časť triedy) sme boli všetci veľkí kujóni. Učítelia a učiteľky boli väčšinou zo stredného Slovenska. Zrejme aby naučili Bratislavčanov ľubozvučne hovoriť po slovensky. Lebo bratislavská slovenčina je doteraz čosi hrozné, ale sústavným tréningom prekonaliteľné.

Medzi chlapcami z Dunajskej ulice už v tom veku vynikal eleganciou Paľo Pogány - malý lord. Veľmi som obdivoval jeho nonšalantné pohyby a brilantnú chôdzu. Z diaľky, ale skutočne len z diaľky, sa mu mohol rovnať Libert Eliáš z Lazaretskej ulice. Libert si pomádal vlasy a bol idolom dievčat. Dávno som tých nedostihných gentlemanov nevidel. Trošku mi je za nimi smutno.

Július Satinský

## Bratislavské naj...

**NAJSTARŠÍM MESTSKÝM PARKOM**, ktorý bol v Bratislave prístupný verejnosti je dnešný Sad Janka Kráľa v Petržalke. Vznikol v roku 1775 a patrí medzi najstaršie parky v strednej Európe. **NAJSTARŠÍ PLÁN MESTA** s nákrešom Bratislavského hradu je na pláne Viedne z 15. storočia. **(sk)**

**NAJSTARŠIE PRÍRODNÉ DIVADLO** - Aréna sa nachádza v blízkosti Starého mosta. Vybudovali ho v roku 1828 a existovalo ešte v prvých desaťročiach 20. storočia. V prevádzke bolo vždy v mesiacoch jún až august. Dnes je Aréna z veľkej časti zrekonštruovaná a opäť sa v nej hrá.

**PRVÝ MODERNÝ ŠPORTOVÝ KLUB** v Uhorsku bol Bratislavský veslársky klub, vybudovaný v Petržalke v roku 1826.

**KOLÍSKOU BRATISLAVSKÉHO FUTBALU** je Petržalka. Futbalový klub I. ČSSK Bratislava vznikol v roku 1919 práve v tejto mestskej časti.

**V PETRŽALKE SA ELEKTRINA** začala používať v roku 1902, keď v júni tohto roku uložili kábel cez dunajský most s cieľom osvetlenia lodenice a Celouhorskej poľnohospodárskej výstavy (bolo to v tom čase, keď sa osvetlili aj dvoje vežové hodiny na Michalskej veži).

**NAJVIAC KRYTÝCH PLAVÁRNÍ** v školských areáloch na Slovensku má Petržalka. **(pn)**

## Spomienkový album

Fotografia neznámeho autora zo začiatku storočia predstavuje pohľad z brehu dnes už nejestvujúceho Pečenského ramena Dunaja na Bratislavský hrad. Pod ruinou hradného paláca vidno pôvodnú zástavbu zo 17. a 18. storočia. Pečenské rameno bývalo cez zimu zamrznuté a slúžilo bratislavskej mládeži začiatku storočia ako klzisko.

V popredí vpravo ešte stojí medzi stromami kostol z 18. storočia. Ten postavili na kopčeku nad dedinou Engerau (po maďarsky Ligetfalu), z ktorej sa po prvej svetovej vojne stala Petržalka. Pôvodný kostolík museli zbúrať okolo roku 1930, keď budovali modernú Viedenskú cestu. Ako náhradu zaň postavili vtedy v obci moderný kostol podľa projektu V. Karfika.

Na mieste pôvodného kostolíka vybudovali cestu, ale aj okolie je už dnes úplne zmenené. Pôvodne otvorený pohľad na areál kráľovského hradu je dnes obmedzený kolosom hotela, administratívnej budovy a výstavného areálu Incheba.

Štefan Holčík

FOTO - archív a Vladimír Mišauer





## Divadlá

### OPERA A BALET SND

20.11. - Don Carlos  
21.11. - Don Quijote  
23. a 24.11. - Aída  
25.11. - Deti Titanicu  
26.11. - Sedliacka česť, Komedianti  
27.11. - Mefistofeles  
28.11. - Tosca  
30.11. - Čarovná flauta  
1.12. - Mefistofeles  
2.12. - Sedliacka česť/ Komedianti  
3.12. - Rusalka  
5. a 6.12. - Andersen (balet)

### DPOH

20.11. - Višňový sad  
21. a 22.11. - Na skle maľované  
24.11. - Chrobák v hlave  
25.11. - Divadelná komédia  
26. a 27.11. - Veselé paničky Windsorské (predpremiéra)  
28. a 29.11. - Veselé paničky Windsorské (premiéra)  
2.12. - Prelet nad kukučkiným hniezdom  
5.12. - Na skle maľované  
6.12. - Malá nočná hudba  
8. a 9.12. - Malá nočná hudba  
10.12. - Šesť postáv hľadá autora

### MALÁ SCÉNA SND

20.11. - Lev v zime (predpremiéra)  
21.11. - Lev v zime (premiéra)  
22.11. - Lev v zime  
24.11. - Tango  
25.11. - Mastný hniec  
26.11. - Pozor na Leóna!  
27.-29.11. - Lev v zime  
1.12. - Keď tancovala  
2.12. - Krehká rovnováha  
4.12. - Úbohý vrah  
5.12. - Sex noci svätajánskej  
6.12. - Lev v zime  
8.12. - Tango  
9.12. - Mastný hniec  
10.12. - Marcus Aureliu pri Hrone

### ASTORKA - KORZO '90

22.11. - Ujo Váňa  
30.11. - Výmena  
1.12. - Cintorín slonov  
2.12. - Matka  
5. a 6.12. - Popoluška  
7.12. - Lord Norton a sluha James  
8.12. - Les  
9.12. - Tartuffe  
10.12. - Macocha

### DIVADLO WEST

24.11. - Tri v tom  
30.11. - Anjel

## Kiná

**YMCA:** do 25.11. - Niečo na tej Mary je (USA)

**HVIEZDA:** do 25.11. - Niečo na tej Mary je (USA), 1.-7.12. - Truman Show (USA), 3.-23.12. - Mulan (USA)

**TATRA:** do 30.11. - Mesto anjelov (USA)

**MLADOSŤ:** do 22.11. - Pozor na Harryho, 1.-7.12. - Niečo na tej Mary je (USA), 8.-9.12. - Oči hada (USA), 10.-14.12. - Knoflíkáři (ČR)

**OBZOR:** do 30.11. - Mafia (USA), 1.-2.12. - Mafia (USA), 3.-16.12. - Zakázané ovocie (USA)

**ODBOJ:** od 20. do 22.11. - Zachráňte vojaka Ryana (USA), 3.12. - Armagedon (USA), 4.-6.12. - Niečo na tej Mary je (USA)

**NÁDEJ:** od 19. do 22.11. - Mesto anjelov (USA) 1.-2.12. - Big Lebowski (USA), 3.-9.12. - Mulan (USA), 10.-11.12. - Malí bojovníci (USA)

Bratislavské  
**Noviny**  
najbližšie vyjdú 10. 12.



Dobry Will Hunting sa presvedčí, že láska je cennejšie ako večné potľkanie sa a riešenie neriešiteľných matematických príkladov. FOTO - archív

## Outsider Will Hunting s happy-endom

Sú aj géniovia iba outsidermi, ktorí svojim „postihnutím“ patria vlastne na okraj spoločnosti? Ak áno, americký režisér Gus Van Sant svojim rok starým filmom Dobry Will Hunting (do našej distribúcie sa dostal až teraz!) len pokračuje v sérii príbehov o vydedencoch, ktorí sa motkajú niekde na periférii a do vzorcov našich bežných medziľudských vzťahov nie a nie sa trafiť.

Po narkomanoch a prostitútoch je jeho Will Hunting (v podaní Matta Damona) - upratovač na univerzite, chronický bitkár a cynický lump ďalšou postavičkou, ktorá je pocitovo niekde celkom „inde“ ako zvyšok sveta, a s tým zvyškom ani nevie a nechce nadväzovať žiadne nadbytočné kontakty. Ak na seba vie upozorniť niečím ušľachtilým, je to jeho

matematická genialita, vďaka ktorej ho jeho okolie objaví a rozhodne sa za ním celkom nepribuchnúť dvere. A ďalej už ide „len“ o klasický príťažlivý konflikt: cit verus intelekt.

Gus Van Sant bol doteraz vyhláseným nezávislým filmovým tvorcom. Po filme Dobry Will Hunting si už tento prívlastok asi mnohí odpustia. Za všetko hovoria už len dve sošky Oscarov (za scenár a vedľajšiu mužskú rolu pre naozaj skvelého Robina Williamsa, konečne oslobodeného od série silene smiešnych pitoreskných postavičiek). Film je pre alternatívnu scénu „príliš“ pekný, jasný, zrozumiteľný, navyše s jednoznačným happy-endom. To však neznamená, že ide o film zlý. Naopak, má nápaditý scenár, sebaisté herecké výkony, štipku zvláštneho humoru aj na

Hollywood prekvapivo pozvoľne prímenné tempo. Až na tie nešťastné hollywoodske konce, ktoré sú už prekliatím a neprijemnou chronickou chorobou mnohých solídnych filmov. Aj Will Hunting je na konci postihnutý nutkaním tvorcov narýchlo všetko vyriešiť ako šibnutím čarovného prútika, „v prospech“ diváka. Je tu psychiater, ktorý ako jediný Willovi odolá a navyše v ňom objaví kus dobrého chlapa, zjaví sa femme fatale, ktorá ho presvedčí, že láska je cennejšie ako večné potľkanie sa a riešenie neriešiteľných matematických príkladov. Zaujímavý film, ktorý sa na konci mení na ťažko uveriteľnú rozprávku. Napriek tomu Dobry Will Hunting patrí medzi to najlepšie, čo v týchto dňoch kiná ponúkajú.

Alexandra Tinková

Tento inzerát stojí v našich novinách

už **15.683,-**

Zrátajte si, čo vám za to  
ponúkajú ostatní.

Cena je uvedená bez DPH.

## Kam za kultúrou?

### STARÉ MESTO

#### MESTSKÉ MÚZEUM

##### Primaciálne námestie 3

2.12. o 15.30 - Výtvarný život v Bratislave pred rokom 1918 - prednáška Dr. Grajciarovej v rámci cyklu Bratislava 1848-1918

### PETRŽALKA

#### DK ZRKADLOVÝ HÁJ,

##### Rovniakova 3

24.11. o 19.00 - Kytica operetných a muzikálových melódií  
25.11. o 19.00 - GENERÁCIA 50 - Pesničkárske združenie Šafran (Merta, Hutka, Třešňák, Andrtová-Voňková, Hladík, Freššo a Šeban ako hostia Zuzany Homolovej)  
27.11. o 19.00 - Večer autentického folklóru - Oravská Lesná  
28.11. o 19.00 - Prebudenie - kresť. večery  
1. a 2.12. o 19.00 - Lúčnica - reprezentačný program súboru  
4.12. o 18.00 - FOLKFÓRUM - Poupata, Roľníčky - koncert  
8.12. o 19.00 - Protidrogové fórum  
10.12. o 19.00 - Atr cafe - hudobno-tanečný program

#### KLUB ZA ZRKADLOM,

##### Rovniakova 3

26.11. o 19.00 - Druhá multimediálna párty - projekcia krátkych filmov R. Andersona, M. Šindelku a študentov VŠMU + koncert skupín Platic Purity (ČR), Hypnotix (ČR) a Tribal Drift (GB/Austrália)  
3.12. o 19.00 - Krysař (film)+Sledě živě sledě/Otras (koncert)  
7.12. o 18.00 - GENERÁCIA 50 - Pavol Hammel oslavuje päťdesiatku  
8.12. o 21.00 - Jungle Funk (USA) - New York Funk Jazz Groove

#### DK LÚKY, Vigľašská 1

21.11. o 19.00 - MUSIC CLUB - punk/grunde: Plexis+Gladiátor  
22.11. o 16.00 - Pubi disco show - detská diskotéka  
27.11. o 19.00 - MUSIC CLUB - metal: Au  
29.11. o 16.00 - Pubi disco show - detská diskotéka  
2.12. o 13.30 - Vianoce voňajú vanilkou - prednáška o výrobe vianočných ozdôb  
4.12. o 19.00 - MUSIC CLUB - punk: Slobodná Európa/Squad  
7.12. o 10.00/14.00 - Anjel, čert a Mikuláš - detské predstavenie  
8.12. o 14.00 - Mikulášska nádielka v podobe filmového predstavenia Vládcu kníh  
9.12. o 13.30 - Šperky pod vianočný stromček - výroba darčiekov

### DÚBRAVKA

#### DOM KULTÚRY, Saratovská 27/A

22.11. o 10.30 - Jazerná kráľovná - filmové predstavenie pre deti  
28.11. o 16.00 a 19.00 - Klnka, Klnka, daj nám slnka! - premiérový program k výročiu vzniku detského folklórného súboru  
29.11. o 10.30 - O živej vode - bábkovo-činoherná rozprávka, divadlo Dunajka  
5.12. o 16.00 - Mikulášsky detský večierok  
6.12. o 10.30 - SLEUK: Čertoviny - tanečná rozprávka  
8.12. o 20.00 - Wanastowi Vjeci - koncert rockovej kapely  
11.12. o 16.00/19.00 - Čečinka, moja prvá láska - program folklórného súboru  
11.-23.12. od 10.00 do 19.00 - Vianočné trhy

### NOVÉ MESTO

#### STREDISKO KULTÚRY,

##### Vajnorská 21

27.11. o 11.00/18.00 - Drienka - vystúpenie detského folklórného súboru pri príležitosti 10. výročia jeho založenia (vstupné 20 Sk)

### VIEDEŇ

17.-29.11. - Riverdance - tanečná show z Írska (Stadthalle, Vogelweidplatz 14 / Ut-Št, Ne 19.30, So 14.30 a 19.30)